

Kultūras pielikums

**Kas kultūrā Kurzemē?
Meklējiet iekšlapās!**

Baloži vecpilsētā – lolojami vai aizdzenami?

Rīgas SIA *Dabas dziedniecība* lūdz palīdzēt Kuldīgas baložiem – tiem esot grūti nakšņot uz šauriem, slīpiem fasādes dēļiņiem. Bet dome saka: nesen restaurētajai ēkai tie nodara skādi. Dabas pētnieks Ilmārs Tīrmanis ir vēl skarbāks – no baložiem lielas jēgas nav: pārnēsā slimības, ir kausīgi.

→ 2. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Nr. 48
(11 284)

Cena
0,68 eiro

Piektdiena, 2018. gada 27. aprīlis

Atnāc uz kafiju senā namā!

Ar vērienīgu konferenci un daudzveidīgu programmu Kuldīgas restaurācijas centrs nedēļas nogalē pabeidzis projektu *LiviHeri* jeb *Dzīvojam ar kultūras mantojumu*.

Projekta *LiviHeri* dalībnieki no Latvijas, Somijas un Zviedrijas pirmie vērtēja jauno kultūrtūrisma piedāvājumu *Kafijas tase* desmit Kuldīgas apartamentos. Attēlā viesi Baznīcas ielas apartamentos.

Trīs gadus centrs sadarbojās ar Aizputes biedrību *Starpnozaru mākslas grupa „Serde”*, Raumas restaurācijas centru *Tammela*, Turku universitāti Somijā un Gotlandes pašvaldību Zviedrijā. Kuldīgā viesojās visi projekta dalībnieki, no Somijas vien ap 20 cilvēku, un viņi pirmie izmēģināja jauno šī projekta Kuldīgas kultūrtūrisma piedāvājumu *Dzīvo kā vietējais!* – tas ļauj šeit viesoties desmit apartamentos, kas iekārtoti senajos namos, satikt iemītniekus, dzirdēt *Miega stāstus* un saņemt *Kafijas tasi*.

Kuldīgas aktīvās atpūtas centrā ir katalogs latviešu un angļu valodā ar kopējo piedāvājumu. Bērniem izveidota vecpilsētas izziņas spēle *Atrodi Kuldīgā vienradzi*. Vēl restaurācijas centrs rīkojis darbnīcas. Par projekta naudu arī atjaunota unikāla polihroma fasāde ēkai Baznīcas ielā 17 un koka konstrukcijas namam Baznīcas ielā 30. Konferencē projekta dalībnieki stāstīja, kā kultūras mantojums tiek iekļauts jaunos tūrisma piedāvājumos.

Iveta Grīniņa, Lāsmas Reimanes foto

Kurzemnieka reklāmas nodaļa 30. aprīlī un 1. maijā nestrādās. Redakcija 1. maijā strādās.

Nākamais numurs iznāks trešdien, 2. maijā:

- Reportāža no šova *Lido zivis*.
- Kabiles ļaudis nemierā un dusmīgi.
- Valsts prezidents atbild skrudeniekiem.
- Vai būs atraitņu pabalsts.

9 177 14 071 975 062 1 7

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Ne birkas dēļ

Daina Tafelberga,
tālr. 63350563,
daina.tafelberga
@kurzemnieks.lv

Pēc koncerta Skrundā nepietika laika dzejniekam un mūziķim Guntaram Račam pajautāt, par ko viņš tieši domājis, rakstot veltījumu latvju dižkokam – vārdus dziesmai *Ozolam*, kas ar leģendārās grupas *Līvi* starpniecību pārtaisi teju par himnu. Buka (dziedošā ugunsdzēsēja Jāņa Buķeļa) un grupas *Saldās sejas* izpildījumā tā piecēla kājās visu Skrundas kultūras nama pārpildīto zāli (starp citu, mazajā pilsētā uz vieskoncertiem reti ir izpirktas visas biļetes, kas nav nemaz tik lētas).

„Dziesma par simt gadu ozoliem skanēja jau pirms 30 gadiem, kad Latvijai varēja svinēt 70. Varēja, bet nedrīkstēja, jo Atmoda bija tikai sākusies.”

Ieskatījos hronikās un izlasīju, ka ar šo dziesmu Liepājas grupa startēja raidījumā *Mikrofons 88*, tātad pirms 30 gadiem, kad Latvijai varēja svinēt 70. Varēja, bet nedrīkstēja, jo Atmoda bija tikai sākusies. „Nav sabrucis mirušais ozols, kaut galotne nolauzta sen, bet saknes zem zāles vēl sten... Simts gadu lapas ir dzītas, simts gadu vainagos vītas,” tā jau tolaik rakstīja Račs.

Tagad dziesma pieteikta kā dāvana valsts simtgadei. Nerunāju ar Raču par to ne tikai laika trūkuma dēļ (mā-

slinieki steidzās uz nākamo pilsētu), bet arī tāpēc, ka jaukā koncerta iespaidā piemirsās rūgtums, ko dažiem izraisa, viņuprāt, pārspīlētā simtgades pieminēšana. Izdziedam 100, izdejojam 100, safotografējam 100, noēdam 100 utt. Kables mežkopis Aivars Bergmanis nesen laikam pa jokam izmeta: „Visi kaut ko dara ar sauķi *Latvijai 100*. Nu, es savu ozolu biotopu aizslēdzu.” Zinu, ka dabas draugs neko sliktu nebija domājis. Entuziasmu un savas zemes mīlestību viņš liek lietā citā laukā – Kabilē sastādījis jaunu ozolu audzi. „Un miljoniem ozola zīļu simts gados šai zemei ir dots, šai zemei, kas izdīdēt prot,” joprojām skan *Līvu* dziesma. Tikai par šo darbu kabilnieks ne smēja, ne lielījās, ka, lūk, Latvijai simts. Tad nu tiešām gribas pavēlēt, vai vienmēr un visam jāpiekarina šī birka.

Tūlīt klāt būs kārtējās valsts svēbtās garās brīvdienas, kas sākas 1. maijā ar Darba svētkiem, vienlaikus – Latvijas Republikas Satversmes saukšanas dienu. Varēs notīrīt logus, apstādīt dārzus, izdarīt vēl kādu labu darbu, kam citkārt nepietiek laika. Tad nāks divi ne šādi, ne tādi datumi, kas kalendārā iezīmēti melni, bet kad riktīga strādāšana būtībā būs tikai operatīvajiem dienestiem. Un klāt vēl viens sarkanais datums – 4. maijs, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena, ar baltiem galdautiem un pīrādziņu bļodām. Skaisti ir svinēt svētkus un arī to gaidīšanu, bet tad, ja tas ir no sirds, ne birkas dēļ.

MUMS RAKSTA

Baložiem naktis esot grūti

Kurzemnieks saņēmis vēstuli no uzņēmuma Dabas dziedniecība Rīgā, kurā lūgts kaut ko darīt Kuldīgas baložu labā.

VAJAGOT PLATĀKU DĒLĪTI

Vēstulē rakstīts: „Rudenī firma *Dabas dziedniecība* un Ornitologu biedrības biedri rīkoja ekspedīciju Kuldīgā un novadā, bet nakšņoja viesu namā *Divi baloži*. Ekspedīcijas laikā konstatējām, ka Kuldīgā vairāk nekā citās mazpilsētās samazinājies baložu un zvirbuļu skaits. Putniem rudenī un ziemā pietrūka barības, jo visur tiek intensīvi pļauta zāle, neļaujot ziediem uzziedēt un nogatavoties sēklām, kas ir putnu pamatbarība. Latvijā iznīkst putni, tāpat kā Eiropā jau ir iznīkuši. (..) Mēs tomēr priedzējamies, ka pa viesu nama logu uz pretējās sienas redzējam nakšņojam daudz baložus. Bet sāpēja sirds, cik šī nakšņošana viņiem bija grūta. Proti, tas dēlītis ir šaurs un slīps, un ik pa brīdim, kad balodis aizmiga, viņš pa to dēlīti slīdēja. Un tā to nakti viņi nomoka. Ziemā šis dēlītis slīdēja vēl vairāk, un baloži nebija gulējuši visu nakti – cīnījās ar slīdēšanu. Mēs aizrakstījām domei, jautājot, vai viņu spēkos būtu šo dēlīti pagarināt un paplatināt, lai apmēram 80 baložiem tur tomēr būtu normālas nakšņošanas iespējas. Dome mums atbildēja, ka tas ir pilnīgi neiespējami. Tādēļ vēršamies pie avīzes un caur to pie

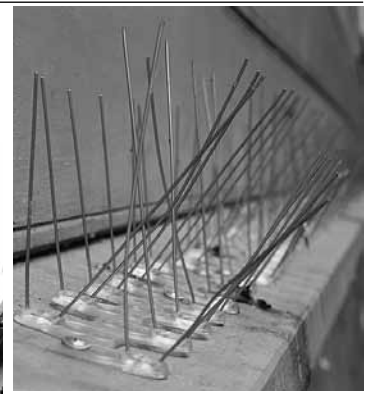

cilvēkiem, kurus varbūt interesē uz pasaules kaut kas vairāk par personīgo ādu. Varbūt uzraštos entuziastu grupiņa, kas to nabaga dēlīti paplašinātu.”

JA NEBŪS LABI, AIZLIDOS CITUR

Domes vides speciāliste Dace Jansone paskaidroja, ka ēka Baznīcas ielā 7, kur baloži mēdz nakšņot, ir arhitektūras piemineklis, nesen restaurēts, atjaunojot pamatus, koka detaļas un krāsojumu: „Jāatzīst, ka baloži ēkai nodara arī skādi. Putniem ir arī citas vietas pilsētā, kur apmesties. Tomēr varam ar arhitektiem to izskatīt vēlreiz.”

Dabas pētnieks Ilmārs Tīrmanis ir strikts: ja putni uz tā dēlīša gadiem nakšņo, tātad vieta tiem patīk un mokas tie necieš. „Nevar taču katram savvaļas putnam

Lai nenokēza. Pirms diviem gadiem mājas apsaimniekotāji SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* eksperimentālā kārtā uzlika dzelzskarus uz mājas apakšējā dēlīša. Ipašumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Dzintars Rušmanis paskaidroja: tas darīts tādēļ, ka putni ļoti noķēzījuši tikko restaurēto ēku. Tādi paši dzelzskari tiks uzlikti arī uz augšējā dēļa. Tad baložiem nāksies meklēt citas naktsmājas.

uztaisīt ērtu vietu nakšņošanai! Neviens tiem baložiem neliek tur sēdēt – var nakšņot citur. Baloži mazumā iet tādēļ, ka *miskastes* tiek labāk savāktas un cilvēki mazāk met ārā maizi. Turklāt vairumā iet plēsīgie putni, kas netiek aizsargāti un medīti. Uz pilsētām pārcēlušies vistu vanagi. Baloži ir laba barība šiem plēsīgajiem putniem. No baložiem liela jēgas nav: pārnēsā slimības, nav nekādas mīlas dūjiņas – ir nesatīcīgi un kauslīgi. Knābiši švaki, tādēļ var atļauties kauties. Ja plēsīgie putni tā nesadzīvotu, ātri viens otru nobeigtu. Cilvēki parasti skatās no sava viedokļa – kā būtu, ja viņi sēdētu uz tā šaurā dēlīša. Putniem ir sava viedoklis: ja nebūs labi, aizlidos citur.”

Inguna Spuleniece
Andras Ālītes foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Ko domājat par to, ka vecāki bērnu māca mājās un skolu viņš neapmeklē?

Gundars Vilnis, autovadītājs: – Kā katrs grib, tā dara, bet domāju, ka visu, kas nepieciešams, mājās nevar iemācīt. Bērnam vajag zināšanas iegūt no dažādiem cilvēkiem. Jāskatās arī, cik vecāki paši gudri.

Skaidrīte Davidsonsone, strādā *Kuldīgas komunālajos pakalpojumos*: – Domāju, ka bērnudārzā un skolā tomēr labāk, jo vecāki tik labi neiemācīs. Skolā bērns arī iemācās būt sabiedrībā, ievērot kādus noteikumus attiecībā ar vienaudžiem un pieaugušajiem. Komunikācija klasē ir svarīga.

Daina Gibarte, pensionāre: – Bērnam jāprot mainīt vidi un sadarboties ar citiem. Cilvēkam vajadzīga sabiedrība. Kā bērns, kurš pie mammītes vien turējies, var izaugt? Es uzskatu, ka neapmeklēt skolu nav pareizi. Tur ir skolas atmosfēra, veidojas sveša pieauguša cilvēka un bērna attiecības, vienaudžu saskarsme.

Zane Račkauska, studente: – Mājās mācoties, galvenais mīnuss ir tas, ka bērns neiegūst draugus un vēlāk nespēj brīvi justies ar citiem. Plus varētu būt tas, ka mājās viņš iemācās vairāk nekā skolā. Bet es mājācībā negribētu mācīties.

Modrīte Oļehnoviča, auklē bērnīņu: – Labāk ir bērnu laist skolā, nekā mācīt pašam. Skolotājs tomēr zinās. Kā mamma es varu sekot līdz tam, kas bērnam tiek mācīts, nevis mācīt pati.

Inta Ķemere, pensionāre: – Es kā izbijusi skolotāja mājācību neatbalstu. Ja vecāki ir labi izglītoti un apzinās, ka to spēj, tad lai veicas, bet man nešķiet pareizi, ka bērns mājās mācās viens pats. Kur rodas attiecības, sarunas un darbošanās kopā ar citiem bērniem?

Jolanta Hercenberga, Andras Ālītes foto

FOTOKOMENTĀRS

Uzraksts uz privātmājas sienas vēsta: saimnieka māja ir viņa pils. Viņš noteiks, kādi likumi te valdīs.

Jolantas Hercenbergas
teksts un foto

LABOJUMS

Rakstiņā *Apģērbs, apavi un putra* (25. aprīļa *Kurzemniekā*) autore Inguna Spuleniece neprecīzi nosaukusi adresi. Pēc apģērba, apaviem un putras zīdaiņiem var doties uz Vienības ielu 55, kur atrodas Kuldīgas daudzbērnu ģimeņu biedrība *Šūpulītis*.

Performance – upe starp ezeriem

Izstāde *Starp diviem ezeriem*, kas šodien ver durvis Kuldīgas Mākslinieku rezidencē, dod ieskatu performances mākslā Latvijā no 90. gadiem līdz šodienai.

Izstādes aprakstā teikts, ka performance kā dinamiski plūstoša upe savās izpausmēs vieno divus autonomus mākslu veidus: vizuālo un skatuves mākslu. Teātris un dejas, glezniecība, tēlniecība, literatūra un dzēja, daba un cilvēka ķermenis sniedz

neierobežotu izteiksmes līdzekļu arsenālu. Lai sniegtu vispusīgu ieskatu, ekspozīcijā ir video un foto materiāli, kā arī pašu mākslinieku rakstīti, procesus skaidrojoši teksti. Izstādē piedalās: Artis Gulbis, Raimonds Kalējs, Armands Grundulis, Justīne Lūce, Edmunds Lūcis, Edgars Mucenieks, Laura Feldberga, Simona Orinska, Modris Tenisons, Kristaps Ģelziņš un Anša Rūtentāla kustību teātris.

Iveta Grīniņa

Izstādes *Starp diviem ezeriem* atklāšana – šodien 17.00 Kuldīgas Mākslinieku rezidencēs galerijā, Pils ielā 2.

Būvēs vēl trīs automazgātavas

Kuldīgā drīzumā tiks uzceltas trīs jaunas automazgātavas.

Šī pašapkalpošanās automazgātava Kuldīgā pie degvielas stacijas Neste top pēc SIA Alco pasūtījuma.

Viena jau top Sūru ielā 7 pie degvielas uzpildes stacijas (DUS) *Neste*. Kuldīgas novada būvvaldes vadītājas vietniece Inese Sulojeva pastāstīja, ka tā būs atvērta tipa pašapkalpošanās automazgātava. Šo objektu pasūtījusi Saldus pusē reģistrētā SIA *Alco*, būvē Saldus uzņēmums *RRP*. Līdzīgas jau darbojas

Ventspilī, Liepājā un citur.

Arī Jelgavas ielā 61 pretī Kuldīgas 2. vidusskolai būs tāda paša tipa objekts. Projektu būvvalde jau akceptējusi, ir sākts demontēt ēku, kuras vietā jaunā ēka taps. Pasūtītājs ir Alsungas uzņēmums *MKM mežs*, projektētājs – *3d birojs* (Kuldīga). Būvvaldē apstiprināts arī projekts automazgātavai

pie *DUS Circle K*, tur būvniecība vēl nav sākta.

I. Sulojeva secinājusi, ka līdzīgai vietai, ko nesen Mucenieku ielā uzcēla *LL mazgātava*, ir liels pieprasījums, un, viņasprāt, arī jaunās būs noslogotas.

Inguna Spulniece
Andras Ālītes foto

Saldās sejas, Bums un Buks

Mūziķis un dzejnieks Guntars Račs ar grupu *Saldās sejas* koncertturnejas otro cēlienu sāka Skrundā, kā īpašos viesus piesakot vietējos: bērnu popgrupu *Bums* un dziedājo ugunsdzēsēju Jāni Buķeli jeb *Buku*.

„Tik unikāls koncerts kā Skrundā ir pirmais un pēdējais – gan tāpēc, ka sastāvs citur mainīsies, gan tāpēc, ka dažas dziesmas tiks dziedātas tikai šeit,” teica G. Račs. Koncertturnejas pirmā daļa sākās jau februārī un vienu loku pa Latviju ir apmetusi. Tās ir viņa populārās dzejoļu grāmatas *365* otrās daļas muzikālās svinības, kas vienlaikus atdzīvinājušas 80. gadu populāro Liepājas mūziķu grupu *Saldās sejas*. Visos koncertos skan dziesmas ar G. Rača vārdiem, dzied un spēlē viņa kolēģi no senajiem Liepājas slavas laikiem: Andris Alviķis, Tomass Kleins un Uģis Tirzītis. Lai *sejas* padarītu *svaigākas*, tepat netālu Ezerē atrasts jauns talants – Jānis Narkevics. Pati Skrunda G. Račam saistoties ar mīļām atmiņām, lai gan pirms dažiem gadiem viņš šeit bijis kādreiz

Kad Guntars Račs rakstījis vārdus *Līvu* dziesmai *Ozolam*, par Latvijas simtgadi vēl neesot tik daudz domāts. Koncertā Skrundā grupas *Saldās sejas*, Jāņa Buķeļa un bērnu popgrupas *Bums* izpildījuma tā klausītājus savīlēja.

slaveno rokfestivālu (pret lokatoru un militarismu) atjaunošanas koncertā *Roks par brīvību*. Vēl dzejnieks atcerējās, kā nesen ar jauno grāmatu braucis uz Antuļu bibliotēku un ilgi meklējis mazo ciemu, kurā mīt brīnišķīgi cilvēki. Tur G. Račs atklājis mazās skrudnieces Katrīnas Paulas Barakas

skaisto balsi. Koncerta vidū viņa ieskandināja pirmo kulmināciju, kad uz skatuves kāpa *Bums*. Otrā bija beigās: kad Buks dziedāja dziesmu *Ozolam – Līvu* veltījumu Latvijas simtgadei, kājās piecēlās un dziedāja visa zāle.

Daina Tāfelberga
Aivitas Staņevičas foto

BEZ MAKSAS VĀKS LIELOS PRIEKŠMETUS

30. aprīlī Kuldīgā pirmoreiz notiks lielgabarīta atkritumu savākšanas talka. Iedzīvotāji noteiktās vietās varēs izlikt arī metamos priekšmetus, un *Kuldīgas komunālie pakalpojumi bez maksas* tos aizvedīs.

„Ar domes atbalstu rīkotā akcija nav domāta sīkiem sadzīves atkritumiem, bet gan lielām lietām,” uzsver KKP tehniskās bāzes un atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Kaspars Poriķis. Tiks pieņemti: mēbeles, matračī, paklāji, neizjauktas elektropreces un lielgabarīta remonta atkritumi (kokmateriāli, durvis, logu rāmji bez stikliem, saplacinātas iepakojuma kastes). Netiks pieņemti: sadzīves, *zaļie* un bīstamie atkritumi, riepas, celtniecības un būvju nojaukšanas pārpalikumi.

„Pirmā reize būs izmēģinājums, pēc tam procesu izvērtēsim un akciju rīkosim atkārtoti. Tad lielgabarīta atkritumus varēs nodot arī Pārventas, Putnudārza un mazdārziņu iedzīvotāji,” sola K. Poriķis.

Iveta Grīniņa

Lielgabarīta atkritumus pirmdien, 30. aprīlī, Kuldīgā varēs izlikt četrās vietās:

10.00–12.00

Ziedu ielā 15, bērnodārza stāvlaukumā;

12.00–14.00

Rātskunga ielā pretī daudzdzīvokļu mājai Purenu ielā 4a;

14.00–16.00

Parka ielā 32 pie transformatora;

16.00–18.00

Virkas un Lapeglu ielas krustojumā pie autobusu pieturas.

Aicina palīgus ķoniņu sētā

Biedrība Dižavots aicina uz talku no 30. aprīļa līdz 3. maijam Turlavas pagasta Ķoniņciema Vidusmaulās, lai iepazītu kuršu ķoniņu mantojumu un palīdzētu sagatavoties tradicionālajiem Ūsiņa svētkiem 5. maijā.

Iecerēts sakopt apkārtni, tostarp ķiršu dārzu, atjaunot izstādi, labiekārtot telpas utt. Darbarīki

būs, vajadzīgi tikai palīgi. Talkai var pieteikties gan uz vienu, gan vairākām dienām. Biedrības vadītājs Inguss Freibergs informē, ka varēs aprunāties ar ķoniņu dzimtas pēctečiem, novērtēt mūšsenas relikvijas, arī paēst un tikt pie citiem labumiem. Pieteikties pa tālr. 26376888 (Ingusam).

Bērnodārzi vasarā

Pašlaik zināms, ka jūlijā būs slēgtas pirmsskolas grupas Turlavas un Ēdoles pamatskolā.

Turlavā tās nedarbosies no 2. jūlija līdz 6. augustam, bet Ēdolē – no 2. līdz 31. jūlijam.

Šajā laikā darbinieki izmantos atvaļinājumu un telpas tiks sagatavotas jaunajam mācību gadam. Abu skolu direktoriem laikus jābrīdina vecāki.

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Atkal nozagts auto un instrumenti

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Signe Šteinberga.

20. aprīlis. Pussešos no rīta kāds zvana, ka Skrundā, Noliktavas ielā, dzīvoklī patvaļīgi iekļuvis 1981. gadā dzimis vīrietis un nozagts portatīvo datoru. Sākts kriminālprocess. Gudeniekos no garāžas pazuduši divi motorzāģi un trimeris. Sākts kriminālprocess.

21. aprīlī. 20.50 Rendā konstatēts, ka 1957. gadā dzimis vīrietis 1,78 promiņu reibumā pārkāpis ieroču nēsāšanas un glabāšanas noteikumus. Sākta administratīvā lietvedība.

22. aprīlis. Pēc trijiem naktī Padurē mežā netālu no ceļa Dek-

ne–Ventspils nozagta automašīna *VW Transporter*, kurā atradās tvertne ar dīzeļdegvielu un ģeneratoru. Sākts kriminālprocess. **25. aprīlis.** Pēc pusnakts Kuldīgā, izklaides vietā Liepājas ielā, vīrietim radies konflikts ar vairākiem cilvēkiem, un viņš guvis miesas bojājumus. Pēc aizturēšanas 1984., 1996. un 1999. gadā dzimuši vīrieši nogādāti slimnīcā ekspertīzei, lai pārbaudītu narkotisko vielu klātbūtni organismā. Sākta administratīvā lietvedība.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

Vieniem peļņa, citiem atkritumi

Makšķernieku un laivotāju kultūras līmenis bija viena no karstāk apspriestajām tēmām Padures iedzīvotāju sapulcē. Vietās, kur laivotāji, no Rendas braucot pa Abavu, izkāpj krastā Padures pusē, zemes īpašniekiem regulāri nākas vākt atkritumus.

JA VAJADZĒS, CELS ŽOGU

Pārmetumus saņēma sapulcē klātesošais rendenijs, laivu nomas īpašnieks Gints Zvirbulis. Viņš savukārt pārmeta, ka īpašnieki pārrakuši ceļu, lai ar mašīnu nevarētu iebraukt playā pie Abavas ietekas Ventā, savākt laivotājus un laivas.

Padurnieks Ainars Zvidriņš *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* (KKP) vadītājam Pēterim Gobzemim jautāja, kāpēc tad, ja viņš uz uzņēmumu aizved gar Ventas malu salasītās druzas, pašam arī nākas par to maksāt. P.Gobzemis atbildēja, ka parastie atkritumi tiek vesti uz poligonu, bet par to jāmaksā, savukārt šķirotos var nodot bez maksas.

G.Zvirbulis stāstīja, ka katru gadu rīko talkas, kurās atkritumi Abavas krastos tiek vākti no Rendas līdz pat Ventai. KKP šos maisus aizved bez maksas. Uz to A.Zvidriņam bija atbilde: laivu iznomātāji upes krastus kopj reizi gadā, bet pie upes dzīvojošie – katru dienu. Turklāt laivu noma nes naudu, bet atkritumu vākšana – zaudējumus. G.Zvirbulis aicināja nevis brutāli uzart ceļu, bet sēsties pie galda un meklēt kopīgu valodu, īpaši tad, ja laivu iznomātāji nevar uzņemties atbildību par tiem, kuri brauc ar privātajām laivām. „Ja vajadzēs, uzlikšu arī trīsmetrīgu žogu, bet no laivām šeit vairs nevienam āra nekāps. Peldiet kaut uz Ventspili un kāpiet ārā jūras krastā!” šo A.Zvidriņa atbildi atbalstīja arī citi īpašnieki, kuriem zeme pie upes.

LAI UZLIEK KAMERAS

Dzintars Leja, kura īpašumam divas trešdaļas atrodas lieguma slēgtajā teritorijā, bildēs rādīja Rēzeknes pieredzi. Tur līdzīgās vietās izlikta novērošanas kameras un lieli plakāti: „Atkritumus nemest! Fiziskām personām sods no 70 līdz 700 eiro, juridiskām – no 350 līdz 2900 eiro ar mašīnas konfiskāciju vai bez.”

Viņam bija daudz sakāmā par to, kā liegums tiek izbraukāts ar mašīnām, lai makšķernieki vai citi atpūtnieki piekļūtu pēc iespējas tuvāk Ventai. „Varbūt uztaisīsim Pilsētas svētkus par vienu dienu īsākus un izliksim norādes liegumos,” viņš mudināja pašvaldības pārstāvjus.

(Par Dz.Lejas pieredzēto, dzīvojamā liegumā, un viņa ieteikumiem lasiet *Kurzemniekā* drīzumā.)

PAR SILTINĀŠANU JĀLEMJ MĀJAI

Daudzdzīvokļu māju iemītnieki nebija mierā, ka apkure dārga, tādēļ interesējās, kā ēkas siltināt. Ināra Liņķe no *Liepām* uzsvēra, ka atbildīgos par apsaimniekošanu nevarot sastapt: „Mums nav neviena, ar ko parunāt, ja rodas problēmas.” P.Gobzemis sacīja, ka tieši sapulces dienā noticis seminārs par siltināšanu sadarbībā ar finanšu institūciju *Altum*, kurā runāts par nosacījumiem, lai saņemtu līdzmaksājumu. Informācija nodota KKP apsaimniekotājam māju

Padurnieks Ainars Zvidriņš (otrais no labās) tāpat kā citi īpašnieki, kuriem ir zeme ap Abavas izteku, nav mierā, ka laivotāji to piemēš. Laivu iznomātājs Gints Zvirbulis no Rendas (no kreisās) mudina meklēt kompromisu, nevis izlikt šķēršļus, lai laivotāji no upes nevar izkāpt krastā.

vecākajiem. Viņš mudināja: ja kādai mājai ir interese, jāzvana un tas jāpasaka. „Lai piedalītos konkursā par līdzfinansējumu, galvenā ir dzīvokļu īpašnieku vienošanās. *Par* jābūt 51%, bet, lai no bankas saņemtu aizdevumu, vienprātīgi jābūt 75% īpašnieku,” skaidroja P.Gobzemis. Iedzīvotāji bažījās, ka to panākt nebūs iespējams, turklāt 18 dzīvokļu māja diez vai to varētu atļauties.

I.Liņķe lūdza, lai uz kopsapulci atbrauc kāds speciālists un izstāsta, cik tas varētu maksāt, cik būtu jāmaksā katram dzīvoklim.

Kuldīdznieks, uzņēmējs Lauris Gruntmanis, kurš sapulcē piedalījās kā intereseants, pastās-

tīja, ka arī pats piedalījies seminārā: „Pirmais, ko iedzīvotājiem vajadzētu izvērtēt, ir vidējais energopatēriņš gadā. Energoaudits maksā ap 500 eiro. Jo lielāka māja, jo izdevīgāk siltināt. Bet pieredze rāda, ka vienam dzīvoklim tā maksā vidēji 3000 eiro, ko desmit gados vajag atmaksāt.” KKP vadītājs skaidroja, ka uzņēmumam ir kredītpēja māju siltināšanai, bet viss sāksies ar mājas lēmumu. Turklāt bez energoaudita precīzi izdevumi nav pasākāmi. P.Gobzemis solīja, ka ieinteresētajās mājās speciālisti varētu visu izskaidrot.

Ingunna Spuleniece
Lailas Liepiņas foto

Pašvaldības ieguldījums Padures pagasta infrastruktūrā kopš 2009. gada

Projekts	Gads	Finansējums (eiro)
Ēkas Padures klēts rekonstrukcija	2010. – 2011.	98 400
Sociālās dzīvojamās mājas Ūšas siltumnoturības uzlabošana	2010. – 2012.	206 000
Gājēju celiņš satiksmes drošības uzlabošanai Padures ciemā	2013.	97 300
Caurtekas izbūve pār Nabes kanālu	2013.	89 200
Pagasta administratīvās ēkas rekonstrukcija par sākumskolu un brīvā laika pavadīšanas grupu telpām	2011. – 2013.	129 700
Brīvā laika pavadīšanas ēkas būvniecība un aprīkojuma iegāde brīvdabas pasākumiem pie Padures klēts	2014.	15 900
Remonts daudzdzīvokļu mājā Ūšas	2015.	1 400
Kopā		637 900

Mājmācība – atbilde izglītības sistēmas krīzei

„Mājmācība ir ļoti cieši ģimeniska lieta, kurā vecāku attiecības ir galvenās,” tā, stāstot par šādu mācību veidu, seminārā Kuldīgā teica Valmieras privātskolas *Universum* direktors Andis Apsītis.

Valmieras privātskolas *Universum* direktors Andis Apsītis Kuldīgā seminārā vecākiem stāstīja par jaunu veidu bērnu izglītošanā – par mājmācību.

Viņš uzsvēra, ka mājmācība var būt atbilde izglītības sistēmas krīzei. Šogad paredzēta 59 skolu reorganizācija vai likvidēšana. Mazās, mājīgās skolīņas ar nelielu bērnu skaitu tiek slēgtas.

SKOLOTĀJI IR VECĀKI

Izglītības likumā par šo mācību formu gandrīz nekas nav teikts – ir minēta izglītība ģimenē, kas atbilst mājmācībai. Vēl aizvien daudziem vecākiem nav skaidrs, ko tas nozīmē. A.Apsītis uzsvēra, ka tā ir klātienes mācība, kurā skolas vietā ir mājas, bet skolotāji ir vecāki. Likumā noteikts, ka mājmācībai no pieciem gadiem jānotiek kādas izglītības iestādes paspārnē, kas nodrošina metodisko vadību un kontroli. Mājmācību var attiecināt uz bērniem no 1. līdz 6. klasei, bet no 7. klases var pāriet tālmācībā.

„Mūsu pieredze liecina, ka sagatavotības ziņā mājmācības bērni nekādā ziņā neatpaliek no tiem, kuri mācījušies skolā,” uzsvēra privātskolas direktors.

Atbildību pilnībā uzņemas vecāki, un no tā daudzi nobīstas, bet A.Apsītis atgādināja, ka vecāki par bērna attīstību atbild jebkurā gadījumā: „Viņi bērnu aizved uz skolu, atstāj tur, un šķiet, ka par bērnu izaugsmi atbild skolotāji, bet tā nav. Cik daudz mājās esam kopā ar bērniem? Pusstunda no rīta pie brokastu galda un pusstunda vakarā. Tā bērni iemācās, ka primārās ir materiālās vērtības, darbs, karjera, nauda, nevis attiecības.”

Daudzus vecākus biedējot tas, ka pēc likuma vēlme izglītēt bērnus mājās jāpamato ar ārsta vai psihologa atzinumu. „Nav jābūt slimībai vai atpalcībai. Tas ir vienkārši – ieraudzīt īpašu apstākli, kura dēļ bērnam ieteicams mācīties mājās. Vienkāršākais pamatojums – labākus rezultātus viņš gūst, mācoties ģimeniskos apstākļos,” skaidroja A.Apsītis.

IZVĒRTĒ ĢIMENI

Par mācību metodiku un kontroli atbild

tā izglītības iestāde, kurā mājmācība pieteikta. Tas nozīmē, ka pieeja var būt ļoti atšķirīga. „Savā skolā cenšamies ņemt vērā to, kāda ir ģimene. Gudri vecāki un skolotāji bērna attīstībai dod brīvību, bet tas nenozīmē visatļautību. Daudzi vecāki nespēj sev noīstēt, ka viņi to var. Ja redzam, ka viss rit labi, cenšamies viņiem traucēt mazāk,” tā A.Apsītis. Pirms lēmuma par mājmācību jāizvērtē daudzi faktori, tostarp bērna personība un vajadzības, pieaugušo vērtības, zināšanas, prasmes, attiecības ģimenē, finanses, vide u.c. Pirmajos sešos dzīves gados bērniem tiek ielikti dzīves pamati. No sešiem līdz 12 gadiem ir stabilitātes periods, pēc tam sākas spoguļa laiks, kas rāda, ko vecāki bērni ielikuši līdz sešiem gadiem. Tā ir otrā un pēdējā iespēja vecākiem strādāt ar to, kas nav izdevies.

Runājot par pašvaldību atbalstu, A.Apsītis minēja, ka mājmācībā pie *Universum* ir bērni no 28 pašvaldībām un deviņās šo mācību veidu līdzfinansē.

VECĀKU PIEREDZE

Mammas galvenais uzdevums

Kuldīdzniece Inga Ziņģe-Pupiņa par savu lēmumu iesaistīties mājmācībā saka: „Mūsdienā straujā dzīvē tas šķiet ekskluzīvi un nereaļi, bet ja ir mamma un tētis, tad tas ir iespējams. Svarīgi, vai attiecības ar bērnu un viņa izglītība vecākiem ir vērtība.”

MĀCA PATI

Divi vecākie bērni mācību gaitas sākuši Kuldīgā Mazo bērnu skolīnā. „Bijām viena no ģimenēm, kuras šo skolu izveidoja,” stāsta Inga. „Vecākais dēls Hugo tur mācījās trīs gadus, Benjamins – pirmajā klasē. Manas atziņas un izaugsmes novēda pie tā, ka nolēmu iet mājmācības ceļu. Tas ir mans sievietes un mammas galvenais uzdevums – ieguldīt sevi bērnu attīstībā. Pagājušā gada septembrī bērni skolā vairs negāja – es viņus mācu pati. Arī piecgadīgā meita Magdalēna neiet bērnudārzā. Kuldīgas skolīņa piedāvāja tālmācību, kad bērns tiek izglītots stingri pēc skolas programmas. Tā vecāku radošās iespējas ir ierobežotas – es būtu vairāk asistente un palīgs. Mājmācībā programmas ciklus vecāki var veidot paši, ievērojot bērnu intereses. Es nēmu vērā to, kas gada laikā jāiemācās, bet varu plānot secību un informācijas daudzumu, uzņemoties atbildību. Tas ir ļoti radošs process. Mūsu virszuraudības skola ir Rīgas Katolū ģimnāzija, kurā ir mājmācības ģimeņu plūsmā. Mums notiek regulāras tikšanās. Ir ļoti interesanti satikt vecā-

kus ar lielu pieredzi. Piemēram, Baiba un Dainis Stikuti šādi izglīto piecus bērnus, un vecākais jau mācās universitātē. Viņi man bija milzīgs iedrošinājums.”

VĒRTĪGS LAIKS KOPĀ

Kā mājmācība notiek praktiski? Inga uzsver, ka vecāki, kuri to izvēlas, parasti ir izglītoti un atbildīgi: „Tas ir spēcīgas personības. Viņiem bērna izaugsme ir ļoti svarīga. Es nezinu gadījumu, ka kāds būtu mājmācību sācis un bērnu atstājis savā vajā. Mans vīrs strādā pilnu slodzi, un mājmācība ir mana atbildība. Vēlos, lai bērni saglabā talantus un pozitīvās rakstura īpašības. Es viņiem varu palīdzēt attīstīties, neslāpējot un nepiespiežot ko tādu, kas neinteresē un kam viņi nav gatavi. Esmu laba, bet arī stingra mamma. Ir lietas, kurās atkāpu nav. Parasti četras piecas stundas rīta pusē ir mācību laiks. Tas ir vērtīgais laiks, ko pavadām kopā. Pēcpusdienā katrs bērns dodas uz pulciņiem pēc sava interešu plāna. Sešos atkal tiekamies. Iespēja katru dienu būt ar viņiem kopā ir liels ieguvums.”

Iveta Grīniņa

Brīdina par viltus bāriņtiesu darbiniekiem

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija informē par gadījumu, kad pie ģimenes ar bērniem, kura nav bijusi bāriņtiesas un sociālā dienesta redzeslokā, ieradušies vairāki cilvēki un ar viltu iekļuvuši dzīvesvietā.

Apmeklējums pamatots ar it kā saņemtu informāciju par bērnu tiesību aizsardzības pārkāpumiem. Atnākušie uzdevuši par citas pašvaldības bāriņtiesas, sociālā dienesta un policijas darbiniekiem, kuriem ir pienākums noskaidrot ģimeņu

dzīves apstākļus. Uzticību radījis tas, ka viena persona bijusi policijas formā.

Inspekcija atgādina, ka pašvaldības (bāriņtiesas, sociālā dienesta, policijas) darbinieki var darboties tikai savā administratīvajā teritorijā. Pirms ielaižat mājoklī kādus darbiniekus, ikviens ir tiesīgs prasīt parādīt dienesta apliecību, pierakstīt vārdu, uzvārdu. Aizdomu gadījumā var fiksēt arī automašīnas numuru, personu izskatu, un nekavējoties jāziņo Valsts policijai.

Justīne Smilga

Spēlēs Latvijas izlasē

Kuldīgas novada domes deputāti atbalsta Pelču speciālās internātpamatskolas-attīstības centra audzēkņu dalību bočes sacensībās *2018 Soe Bocce Tourbanet*, kas no 18. līdz 21. maijam notiks Luksemburgā.

Skolas direktore Ināra Oļenas iesniegumā lūgts audzēkņiem Ralfam Uplejam un Kristīnei Adamanei līdzfinansēt pa 100 eiro ceļa izdevumiem. Abi jaunieši iekļauti Latvijas izlasē.

Ingunna Spuleniece

REKLĀMA

JAUNIE DABASGĀZES SADALES TARIFI

KĀPĒC NEPIECIEŠAMS PĀRSKATĪT TARIFUS?

Droša un nepārtraukta dabasgāzes padeve

Jānodrošina tīkla uzturēšanai un atjaunošanai nepieciešamās investīcijas, lai sadales operators spētu novērst pastāvošos drošības riskus.

Ieņēmumu un izdevumu disbalanss

Dabasgāzes patēriņš samazinājies par 30%, un jau 10 gadus spēkā esošais tarifs vairs nenosedz fiksētās izmaksas, kas veido 90% no sadales sistēmas uzturēšanas tēriņiem.

“0” pieslēgumu problēma

Pašlaik tie klienti, kas patērē dabasgāzi, maksā arī par tiem klientiem, kam tiek nodrošināts gāzes pieslēgums, bet kas dabasgāzi netērē.

KĀDA BŪS JAUNĀ TARIFA STRUKTŪRA?

Līdz šim

Maksa par dabasgāzes sadali (1m³ piegādi)

Pēc jaunā tarifu projekta

Fiksēta maksa par pieslēgumu atbilstoši jaudai

Maksa par dabasgāzes sadali (1m³ piegādi)

↓ -18..46%

KĀ MAINĪSIES MANS GĀZES RĒĶINS?

Izmaiņas rēķinā atkarīgas no maksimālās pieslēguma jaudas (redzama uz skaitītāja vai līgumā) un ikmēneša patēriņa apjoma. Zemāk ir daži ilustratīvi piemēri.

Qmax 6 m³/h

NORĀDE PAR PIESLĒGUMA JAUDU

6 m³/h

99% MAĪSAIŅNĒCĪBU NO VISIEM PIESLĒGUMIEM (€/mēnesī bez PVN)

+177, +057, 300, 2400

0, 150, -143, -188

10 m³/h

0,5% MAĪSAIŅNĒCĪBU NO VISIEM PIESLĒGUMIEM (€/mēnesī bez PVN)

+663, 3500, 5000

0, +131, -097

16 m³/h

0,06% MAĪSAIŅNĒCĪBU NO VISIEM PIESLĒGUMIEM (€/mēnesī bez PVN)

+1060, 4000, 5500

0, +452, +224

IEGUVUMI IEDZĪVOTĀJIEM

Stabila un nepārtraukta dabasgāzes piegāde neatkarīgi no lietotāja patēriņa profila, sezonālātes un īpatnībām

Sadales sistēmas atjaunošana un uzturēšana, nodrošinot infrastruktūras drošību un samazinot bīstamu situāciju rašanās iespējas

Taisnīga pieeja – tie, kas patērē dabasgāzi, vairs nemaksās par tiem, kam ir pieslēgums ar “nulles” patēriņu

„Mājmācība ir klātienes mācības, kurā skolas vietā ir mājas, bet skolotāji ir vecāki.”

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 18. līdz 25. aprīlim piedzimušas septiņas meitenītes un seši puikas.

Vienam puisītīm un vienai meitenītei vecāki vārdu vēl domā, pārējie nosaukti šādi: Sāra, Daniela, Annija, Katrīna, Estere, Amēlija, Oliveris, Jānis, Patriks, Roberts, Miks.

Piektais dēliņš

Alsundznieki Maira Bahmane un Ivars Cērps 22. aprīlī sagaidīja dēliņu Patriku. Vecāki ilgi domājuši, kādu vārdu dot, bet tuvāks sirdij bijis šis. Mājās gaida jau četri brāļi: Dāvis (14), Džastins (10), Didzis (6) un Klāvs (3). Visi palīdzēs pieskatīt mazo brāli. Puisītis piedzima 3570 g smags un 56 cm garš.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

BĒRNU VALODIŅA

Mamma saka: – Tev mati netīri. Šodien jāmazgā.
Laura (2,5 gadi): – Jā, bet tagad nav šodienas.

.....

Laura domīgi nosaka: – Kad tētis būs mazs...
Mamma prasa: – Vai tētis būs mazs? Ko viņš tad darīs?

Laura: – Ies kopā ar Lauru bērnudārzā. Tad mēs abi kopā raudāsim.

VĀRDA DIENAS

No 30. aprīļa līdz 6. maijam

30. Lilija (3931), Liāna (1572)
1. Ziedonis (1064)
2. Zigmunds (980), Sigmunds (3), Zigismunds (41)
3. Gints (3418), Uvis (305)
4. Vizbulīte (124), Viola (282), Vijolīte (11)
5. Ģirts (3473), Ģederts (19)
6. Gaidis (131), Didzis (1590)
Populārākie: Lilija un Ģirts.

ORIENTĒŠANĀS SPORTS

Godalgas arī mūsējiem

Talsu pievārtē, Kamparkalnā, orientieristi sadalījuši Latvijas čempionāta pirmās medaļas, un ļoti cienījama vecuma (virs 80 gadiem) kungu grupā kuldīdznieks Jānis Pommers kļuvis par čempionu.

No mūsu sportistiem, kā jau ierasts, senioriem veicās vislabāk. Par vicečempioniem savā vecuma grupā kļuva Līga Virbule un Arvīds Teteris, savukārt 3. vietu izcīnīja Jānis Virbulis.

Vairāk nekā 500 sportistu no visas valsts, tostarp 13 Kuldīgas tūrisma un orientēšanās kluba *Taka* pārstāvu, aizvadījuši Latvijas čempionātu garajā distancē. Sacīkstes orientēšanās klasiskā tradicionāli tiek rīkotas fiziski grūtā un kalnainā apvidū visās Latvijas malās. Šoreiz izraudzīts Kamparkalns, kas ir augstākais punkts Ziemeļkurzemē un kur ziemā darbojas slēpošanas trase.

Janeta Turka
Takas arhīva foto

Latvijas čempionāta laureāti – Kuldīgas orientieristi Arvīds Teteris, Jānis Pommers (uzvarētājs), Līga un Jānis Virbuļi.

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE (1.–7. maijs)

Jolanta Hercenberga,
astroloģe

Auniem nevajag lauzties aizslēgtās durvīs, ja kāda iecere dažādu apstākļu dēļ tiek bremsēta. Tas var būt signāls, ka virziens nav īstais. Labs laiks tālākam ceļam.

Vēršiem jāpamāna, kas notiek dvēseles templī – ķermenī, kā tas signalizē, kas darāms pašsajūtas labad. Sevis palutināšana nekādi nenāks par skādi.

Dviņi uzplauks kā ziedi pavasarī. Būs optimistisks noskaņojums, tiks iegādāts apģērbs, mainīta frizūra un izbaudīta skaistumkopšana.

Vēžiem darbā nāksies izslīst murguru un aizstāvēt savas intereses, lai labklājības deķītis netiktu aizvilkt uz citu pusi. Būs jūtams draugu

plecs.

Lauvām, kuras nav apmierinātas ar attiecībām, gaidāma neliela zemeštrīce, bet pie cerētās skaidrības izdosies nonākt. Daudz sarunu un īsu pārbraucienu.

Jaunavām sapnis piepildīsies tajās attiecībās, kas balstās uzticībā un mīlestībā un kuras virza kopīgi mērķi. Ne vienai vien pavasaris atnesīs satikšanos, bīdinājumu, laulības vai citas pārmaiņas.

Svariem piedzīvojumu gars ļaus izdzīvot vēl nebijušas emocijas un notikumus. Tuvākie pieprasīs mainīt attieksmi, cienīt arī viņu vajadzības.

Skorpionu ambīcijas griezīs zemeslodi, liekot trūkties tiem, kuri nespēj tikt līdzī viņu domu gājienam. Jāatceras, ka pasaules mainīšana jā sāk ar sevi, tad būs gatavi palīdzēt arī citi.

Strēlnieki nozudīs no skatuves.

Tiem patiks būt vienatnē vai ar pašiem tuvākajiem, lai darbotos pa māju un pievērstos dārzam.

Mežāži gribēs paspēt uz visām pusēm – palīdzēt, piedalīties, organizēt, tādēļ laika plānošana būs jutīga tēma. Šis tas, kas agrāk darīts vien citiem par prieku, var tikt atmests.

Ūdensvīri tiks sapurināti, lai izrautos no rutīnas un mainītu to, kas savu laiku nokalpojies un prieku vairs nesagādā. Pēkšņas pārmaiņas liks mesītes nezināmajā.

Zivju attiecības ar mīļajiem cilvēkiem spēs gan spārnos pacelt, gan pie zemes nospiest. Apstākļi var šūpot kā viļņos, un tikai paša attieksmes maiņa spēs prātu nomierināt.

Čika laiks:

1.V 5.56 – 18.20,

4.V 3.50 – 5.06,

6.V 16.48 – 17.48.

GARĪGĀ VESELĪBA

Inga Zārde, psihiatre
un psihoterapeite

Vākšana var būt slimības izpausme

? Mans kaimiņš laikam ir vācējs. Ik pa laikam koridorā redzu viņu uz dzīvokli stiepjam vecas avīzes, žurnālus, bukletus, citus papīrus – ko vien var iedomāties.
● Bet reiz iegāju pie viņa, un viss bija piekrauts līdz augšai – papīru kalni. Vai tā ir neārstējama slimība? Vai var ko darīt? Vientuļš cilvēks, bez piederīgajiem – vismaz mēs, apkārtējie, nezinām. Vai ziņot sociālajam dienestam?

Dažādu lietu vākšana, uzkrāšana un nespēja no tām atbrīvoties, kaut gan tās kļuvas nevērtīgas, var norādīt uz psihiskiem traucējumiem. Parasti cilvēkam, kurš vāc nevajadzīgas lietas, ir nepārvarama vēlme tās paturēt, trauksme, ja tās tiek aizvāktas, nespēja tās sistematizēt.

Nopietnākos gadījumos var veidoties īstenībai neatbilstošas idejas, ka mantas kāds apdraud, vēlas nozagt. Bažas var radīt situācija, ka tās jau sāk traucēt ikdienu.

Vākšana pati par sevi nav slimība, taču tā var būt izpausme citu psihisku slimību, piemēram, uzmācīgu

traucējumu vai demences, gadījumā. Ja cilvēks ir vientuļš, droši vien laba doma būtu iesaistīt sociālo dienestu, kas var situāciju izvērtēt un mudināt doties pie psihiatra. Tas novērtētu psihisko stāvokli un ieteiktu, ko darīt tālāk.

APRĪĻA ERUDĪTS

Viens no pasaules grūtākajiem triatlioniem, kas ik gadu notiek Norvēģijā un kura nosaukums saistīts ar skandināvu apzīmējumu vikingiem.

Atbildes līdz 1. maija 12.00 atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: Londonas vēsturisko centru sauc Sitija.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Marija Janevica, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs, Andris Eglītis.

GOLDINGEN *Room*
& VIENKĀRSĻI LABS ĒDIENS

Ja gribi strādāt draudzīgā kolektīvā un iemācīties ko jaunu. Ja ēdiena gatavošana un pasniegšana ir tavs aicinājums, tad piesakies un pievienojies mūsu komandai.

Meklējam picu cepējus, pavāra palīgus un pārdevēju-baristu.

CV sūti e-pastā: propellerfoodie@gmail.com vai ienāc parunāties Baznīcas ielā 2-2 (SIA Propeller Foodie, 51203049281).

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet

e-pastā: intajansone@kurzemnieks.lv!

PĀRDOD

Vienistabas **DZĪVOKLI**, malkas apkure, ūdens, āra tualete. Tālr. 28739953.

Tikko no Vācijas – **OPEL ZAFIRA**, 2005, 2,2, D, cena 2500 eiro. Tālr. 28728202.

Sieviešu un vīriešu **VELOSIPĒDUS** (ekskluzīvi GT, siksas pārvads), 150 eiro. Tālr. 27793887.

VEIKALĀ TRIKO, Liepājas ielā 7, **PREČU PIEVEDUMS!** Kleitas, topi, blūzes, tunikas, legingi, peldkostīmi, peldbikses, veļa, nakts veļa, gultas veļa. Atlaides!

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žaļūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

SIA *Nams 95* pārdod **BRUĢI** (180 x 120 x 60): pelēks – 0,20 eiro/gab., brūns, sarkans – 0,22 eiro/gab. Ietvju apmales (1000 x 200 x 80), 2,50 eiro/gab. Tālr. 26548736, 29106589.

CŪKGAĻU, 2,50 eiro/kg. Tālr. 25729801.

KVIEŠUS, MIEŽUS, derīgi sēšanai. Skrundā, tālr. 29135682.

Vasaras **KVIEŠUS**. Tālr. 26260392.

AUZAS. Tālr. 28318706.

SARKANO ĀBOLIŅU. Sīkāk pa tālr. 26138599.

TŪJAS, SKUJEŅUS, dekoratīvos kokus. Tālr. 26516332.

SKĀBSIENA ruļļus. Tālr. 26516144.

Grūsnas un sēklojamās **TELES**. Tālr. 20618324.

PIENA TELĪTI. Tālr. 63352232.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE, **95. KODA** kursus. Sākums 17. maijā. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLĀ Kuldīgā – A, B, BE, C, CE, D, 95. koda kursi. Tālr. 29194359.

PĀRVADĀ mēbeles un citas kravas, ir krāvēji. Tālr. 22377474.

AUTO REMONTS, lietotas riepas, montāža, balansēšana. Tālr. 26838818.

JUMTU MAINĀ, būvgružu aizvešana, fasādes siltināšana, apdare. Materiālu piegāde. Tālr. 22376653.

Brīgāde **MAINĀ JUMTUS**, pieved jumta segumus. Fasādes siltināšana un apdare, materiālu piegāde. Veicam arī citus darbus. Tālr. 22489517.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Sestdien, 28. aprīlī, tirgos 4 mēnešus vecus **JAUNPUTNUS**. Kuldīgā 14.00, pievedu uz mājām. Tālr. 28920136.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**, garumi pēc pasūtījuma, ātra piegāde. Tālr. 24968500.

Jauktu, skaldītu **MALKU**, arī katliem, krava no 130 eiro. Tālr. 28356979.

Skaldītu **MALKU**, raksta kvītis. Tālr. 29428876.

Meža **MALKU**: skaldītu vai klučos. Sadarbojamies ar soc. dienestu, 35 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24957247.

Skaldītu lapkoku **MALKU** jums vajadzīgajā garumā un rupjumā, 6 berku bi – 170 eiro, 10 berku bi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

SIA *Vēvers* pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi par vasaras cenām. Tālr. 26651831.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

Kvalitatīvus, trūdētus **KŪTSMĒSLUS** 50 l maisos, cena 3,25 eiro gab. Tukšais maiss ir iekļauts cenā. Tālr. 26776151.

TRŪDMĒSLUS. Tālr. 26823474.

ZIRGA MĒSLUS, piegāde. Tālr. 29974786.

KŪTSMĒSLUS, trūdzemi, kūdru maisos. Tālr. 28323920.

KOKMATERIĀLU izvešana no cirsma. Tālr. 28854570.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Skaldū **MALKU**. Tālr. 26449395.

Zāģējam **BAĻĶUS** dēļos klienta sētā. Tālr. 26547957.

Pārvietojamā **GATERA** pak. Tālr. 22186086.

Bez maksas savāc nolietotu **ELEKTROTEHNIKU**. Tālr. 22377474.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

KAPAKMEŅI Dzirnauvu ielā 42.

APSVEIKUMS

*Vēl daudzus gadus stipram būt,
Daudz prieka vēl no dzīves gūt.
Un sauli sirdī saglabāt,
Un dzīvi mīlēt nepārstāt.*

/L.Briedis./

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs sirsnīgi sveic pensionēto skolotāju MĀRU BRASLU skaistajā dzīves jubilejā.

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvarā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvarā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

Z/š *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaimnieks* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

Pērku piena **BULLIŠUS** un **TELĪTES**. Tālr. 26856986.

Vienistabas **DZĪVOKLI**, var būt arī citi varianti. Tālr. 28645743.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29327241.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglos auto. Tālr. 26104984.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

PAZUDIS

PAPAGAILIS (zaļš ar sarkanu galvu). Tālr. 29857609.

IZIRĒ

Ar 1. jūniju – trīsistabu **DZĪVOKLI** Mežvaldē. Tālr. 29363920.

IEPAZĪŠANĀS

VĪRIETIS (45, 176) vēlas iepazīties nopietnām attiecībām. Tālr. 26976798.

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
SILTUMNĪCAS:
2 x 3 m - 140 EUR
3 x 4 m - 180 EUR
3 x 6 m - 220 EUR
3 x 8 m - 265 EUR
Ar izturīgu armēto plēvi.
Aizvedīsim.
T. 27848667.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsma visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Craftwood pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 eiro/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Pērk īpašumus ar **MEŽU, CIRSMAS**. Tālr. 25770062.

Pērk ozola un oša **ZĀGBALĶUS**, ozola un oša kamīnmalku (3 m). Tālr. 29997742.

Oša, ozola, bērza **ZĀGBALĶUS**. Tālr. 29428876.

Pērk ozola un oša **ZĀGBALĶUS**. Cena līdz 250 EUR/m³. Tālr. 20211442.

SIA *Rietumu Enerģija* par paaugstinātām cenām pērk **ZARUS, ŠĶELDU** un apaļkokus krautuvē. Veic apauguma tīrīšanas darbus. Tālr. 26372598.

MALKU, cirsma, mežus. Tālr. 26544462.

BRIEŽU RAGUS par labu cenu. Braucam pakal. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

Padomju un Ulmaņlaiku **MĒBELES, SADZĪVES LIETAS**. Tālr. 29621515.

APBALVOJUMUS, nozīmītes, figūras, papīra naudu, traukus. Tālr. 26499892.

VĪNGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā, 24/7, transports. Atļaujas nr. 16/2018-E. Tālr. 26284210.

Pērk **VĪNGLIEMEŽUS**. Tālr. 29553683.

VĒLAS ĪRĒT

Vai nopirkt **DĀRZU**. Tālr. 28332434.

BIOĻĢISKĀS lauksaimniecības uzņēmums par augstām cenām vēlas nomāt vai nopirkt lauksaimniecības **ZEMI** Rumbas vai Rendas pagastā (var būt arī nekopta zeme). Izskaīsim visus piedāvājumus. Tālr. 29113529, 26670102.

Darbībai paplašinoties, uzņēmums **SIA Vecvagari M** (48503010838) aicina savā komandā:
 mežizstrādes meistarū,
 mežizstrādes tehnikas operatorus.
Prasības kandidātiem:
• vēlama pieredze mežizstrādes nozarē,
• vēlme strādāt komandā.
Pieteikumu un CV sūtīt e-pastā: vecvagari@inbox.lv, tālr. 29238661.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdžs būt...*
/S.Kaldupe./
No sirds izsakām līdžjūtību Mārai, brāli zaudējot.
Gita, Vītoli

*Bet reizēm, kaut grūti to saprast,
Viss vienā mirklī var irt.*
/Z.Purvs./
Jūtam līdzī Ingai, Montai, Annikai un Intai, tēvu un vīru mūžībā pavadot.
Dālderu mājas iedzīvotāji

VAJADŽĪGI

SIA *Premium Wood* (41203050927) – **STRĀDNIEKI/CES** kokapstrādē. Darbs vienā maiņā. Tālr. 28761112.

Paplašinot darbību, SIA *Otaņķu Dzīrnavnieks* (42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERUS**. Tālr. 29185566.

Kokapstrādes uzņēmums SIA *Vēvers* (41203017104) piedāvā darbu lentzāģa **OPERATORAM**. Darbs vienā maiņā. Tālr. 28635733.

Meklē **DĀRZNIĒKU** vasaras sezonai. Zvanīt no 17.00 līdz 21.00 pa tālr. 26645539, Valdis Vītolinš.

SIA *Bērzi plus* (41202008941) piedāvā darbu **VIRPOTĀJAM**. Ar transportu uz darbu nodrošina. Tālr. 29153902.

SIA *Vikotrans* (40103268183) kravas automobiļu **VADĪTĀJI** ar C1, C kategoriju. Tehnikas iela 1, Kuldīga. Tālr. 26822461.

Auto remonta **ATSLĒDZNIEKI** ar pieredzi, darbs vakaros. Tālr. 29242556, SIA *Merano* (41203062748).

Alsungas novada dome (90000036596) aicina darbā **SOCIĀLO DARBINIEKU** darbam ar ģimenēm ar bērniem. Tālr. informācijai 27807982.

SIA *Madvila* (42103055096) – **DARBINIEKI** labiekārtošanā un bruģēšanā. Tālr. 26776768.

SIA *Madvila* (42103055096) – **EKSKAVATORA VADĪTĀJS** ar pieredzi. Tālr. 26776768.

SIA *Laimdotas* (46101007670) piedāvā darbu **STUDENTIEM** periodā: maijs–augusts dažādu palīgdarbu veikšanai. Tālr. 26210861.

Z/š meklē **STRĀDNIEKU-SLAUCĒJU**. Informācija pa tālr. 63352232, Emīlija Kolna.

Seko mums:

 Kurzemnieks

www.kurzemnieks.lv

 jaunais_kurzemnieks

 @kurzemnieks_K

Husqvarna
GATAVS DARBAM

HUSQVARNA PIEDĀVĀJUMS LIELISKAI VASARAI

KRŪMGRIEZIS HUSQVARNA 543RS

- Darba tilpums 40.1 cm³
- Jauda 1.5 kW
- Svars 7.4 kg

449 €
~~499 €~~

ATLAIDE
50€

KRŪMGRIEZIS HUSQVARNA 545RX

- Darba tilpums 45.7 cm³
- Jauda 2.1 kW
- Svars 8.8 kg

749 €
~~799 €~~

ATLAIDE
50€

Ganību iela 25/29, tālr. 63323843, Kuldīga. www.husqvarna.lv

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 27. APRĪLĪ	RĪT, 28. APRĪLĪ	PARĪT, 29. APRĪLĪ
Dienas garums – 15 st. 12 min. Saulē lec 5.46, riet 20.58. 🌙	Dienas garums – 15 st. 17 min. Saulē lec 5.43, riet 21.00. 🌙	Dienas garums – 15 st. 21 min. Saulē lec 5.41, riet 21.02. 🌙
Naktī +4°...+8° 🌙 4-5 m/s	Naktī +4°...+9° 🌙☁️ 3-4 m/s	Naktī +5°...+11° 🌙 1-2 m/s
Dienā +6°...+10° ☁️ 4-6 m/s	Dienā +9°...+13° ☀️ 1-2 m/s	Dienā +11°...+17° ☀️ 1-4 m/s

Godātie Kuldīgas, Skrudas un Alsungas novada iedzīvotāji!

Dalībai kopīgam startam š.g. rudenī gaidāmajām Saeimas vēlēšanām, partijas *Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija* (LSDSP), *Kristīgi Demokrātiskā Savienība* (KDS) un *Gods kalpot mūsu Latvijai* (GKL) ir izveidojušas jaunu politisko partiju apvienību – *Apvienība SKG*. Apvienības pamatvērtības ir: lokālais patriotisms, nacionāla valsts, tradicionālās morāles un ģimeniskās vērtības, darba ņēmēju labklājība, taisnīgas sociālās garantijas.

Ar cieņu,
Lauris Gruntmanis, GKL valdes loceklis

nauda īstajā brīdī

ērts aizdevums

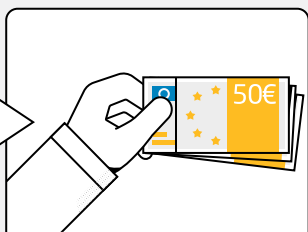
TAGAD PIETEIKTIES AIZDEVUMAM IESPĒJAMS VĒL VAIRĀKĀS LATVIJAS PASTA NODAĻĀS!

**DODIES UZ SEV TUVĀKO
LATVIJAS PASTA NODAĻU**

**AIZPILDI PIETEIKUMA
ANKETU UN POZITĪVA
LĒMUMA GADĪJUMĀ**

**SAŅĒM AIZDEVUMU
SKAIDRĀ NAUDĀ VAI
AR PĀRSKAITĪJUMU!**

TAGAD PAKALPOJUMS PIEEJAMS ARĪ:

- 📍 ALSUNGAS PASTA NODAĻĀ
- 📍 ĒDOLES PASTA NODAĻĀ
- 📍 GUDENIEKU PASTA NODAĻĀ
- 📍 KABILES PASTA NODAĻĀ
- 📍 LAIDU PASTA NODAĻĀ
- 📍 RENDAS PASTA NODAĻĀ

- 📍 NĪKRĀCES PASTA NODAĻĀ
- 📍 RUDBĀRŽU PASTA NODAĻĀ
- 📍 SKRUNDAS PASTA NODAĻĀ
- 📍 TURLAVAS PASTA NODAĻĀ
- 📍 VĀRDUPES PASTA NODAĻĀ
- 📍 VĀRMES PASTA NODAĻĀ

Aktuālo Latvijas Pasta nodaļu sarakstu meklē pakalpojumu sniedzēju mājas lapās!

TAPSĒŠANA

Vecais labais – atkal jauns!

- Atjaunojam, labojam un pārtapsējam visu veidu mīkstās mēbeles.
- Auto, traktortehnikas, bērnu sēdekļu tapsēšana.
- Tentu, pārklāju un interjera elementu šūšana.
- Netradicionāli šūšanas un tapsēšanas darbi.
- Plaša audumu un mākslīgo ādu izvēle.

Tālr. 27136819.

7. maijā no 10.00 līdz 13.00
Kuldīgā, Mārtiņzālē,

DONORU DIENA.

Līdzī jāņem pase, donora apliecība, bankas konta nr., kā arī labs garastāvoklis!

SIA LATEIRA

pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.

- Palīdz noformēt dokumentus,
- veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:** (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Palīdzam noformēt dokumentus, veicam cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

Viss par reklāmu Kurzemniekā!

Tālrunis 63324881.

PĒRK

- cirsmas
- mežu īpašumā
- skujkoku zāģbalkus

Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim Jums visizdevīgāko risinājumu!

APMAKSA TŪLĪTĒJA!

BEZMAKSAS ZĀĢBALĶU TRANSPORTS uz SIA KUREKSS Ventpils, Kuldīgas un Dundagas novados

- Cirsmas, meža īpašumi: tālr. 63624364, 29403378;
- zāģbalki: tālr. 29141474;
- transporta pakalpojumi: tālr. 29133213, 26551033

www.kurekss.lv

Bioloģisku ogu audzēšana

SAIMNIECĪBA PĒRK:

- ❖ **lauksaimniecībā izmantojamu zemi** (var būt nekopta, apaugusi ar krūmiem),
- ❖ **meža zemi** (var būt izcirtumi). Izskaīsim visus piedāvājumus. Palīdzam atrisināt juridiskus jautājumus. Samaksa tūlītēja.

Tālr. 29222175, e-pasts: siaberrypark@gmail.com.

LASI MŪS www.kurzemnieks.lv!

"NEATKARĪGO TUKUMA ZIŅU" ARHĪVA FOTO

„Šai mašīnai vārds ir Kārlis. Tas ir mans sapņu auto,” saka metālmākslinieks Gints Haņeckis. “Kāpēc Kārlis? Tāpēc, ka mans mīļākais rakstnieks ir Ēriks Marija Remarks. (Kārlis bija automašīnas nosaukums Ē. M. Remarka grāmatā “Trīs draugi” – aut.)”

G. Haņeckis atzīst, ka šis ir no tiem darbiem, kuri dzīvo viņa mājās un publiski parādīti tiek tikai izstādēs. “Man ir tā – kad

uznāk, tad darbs ir jātaisa,” mākslinieks atzīst, ka sirdsdarbiem radošais process ir diezgan neprognozējams.

Latvijas kalēju brālības priekšsēdis Guntis Jakubovskis pastāstīja, ka tukumnieks G. Haņeckis ar saviem darbiem regulāri piedalās festivāla “Lido zivis Kuldīgā” tirdziņā, bet šogad izdevies viņu pierunāt atvest uz Kuldīgu arī kalumus, ko mākslinieks nepārdod, bet mēdz izlikt

izstādēs gan Tukumā, gan citviet. G. Haņeckis ir Tukumā iedibinātās aktiera un režisora Žaņa Katlapa balvas autors.

Saietā “Laimes kalēji”, kas šonedēļ notiek Kuldīgā, piedalās Latvijas kalēju brālības biedri, kalēja amata studenti no Mākslas un mediju tehnikuma, studenti un pasniedzējs, kalēja amata meistars Jonas Kiri no Vana Vigala arodskolas Igaunijā, kalēja Nina Hedenfelde un viņas

mācekle no Zviedrijas pilsētas Eskilstunas. Stāstnieku festivālā “Ziv’ zup”, kas notiek līdzās saietam, 28. aprīlis veltīts kalēju tēmai, klausītājiem tiek piedāvātas dziesmas un stāsti par šo seno arodu.

Kurzemes kultūras mantojuma centra “Kūrava” pagalmā divas dienas notiek atvērta darbnīca ar vairākām brīvdabas kalvēm, kurās top apjomīgs kopprojekts – āra pavards. Tāpat kalēji izkaļ

mazākus metāla priekšmetus, piemēram, nagliņas un krampīšus, piedāvājot iespēju iemēģināt roku ikvienam interesentam. Turpat var aplūkot arī vērienīgu kalēju darbu izstādi ar Rīgas Mākslas un mediju tehnikuma metālmākslas studentu diplomdarbiem un kalēju Ginta Haņeckā, Mārtiņa Dakšas, Kārļa Zvana, Jaņa Vaivoda, Anta Brimerberga un citu meistaruru darbiem.

TRADĪCIJAS **3**

100 gades dāvana bērniem

IZGLĪTĪBA **5**

“Gribu uztaisīt apvērsumu. Esmu tam radīts!”

Leva Vilmane, “Saldus Zeme”

Aptuveni pirms gada mūzikas žurnālisti vēstīja, ka Rīgā notikusi globāla mūzikas revolūcija, kuru radījis multimākslinieks RICK FEDS. Saldenieki viņā atpazīst Saldus Mūzikas skolas sitaminstrumentu nodaļas absolventu Rihardu Fedotovu.

Pērn Baltijā nozīmīgākajā tehnoloģiju konferencē R. Fedotovs, akadēmiski izglītoti bundzinieks, bet tagad elektroniskās mūzikas virtuozs, kopā ar amerikāņu multimediju mākslinieci Dežu Ti (Dejha Ti) dzīvajā vienlaikus izpildīja skaņdarbu un radīja tā vizualizāciju.

PIE BUNGĀM UZAUDZĒ MUSKULUS

Šogad Rick Feds kļuva par bungu un perkusiju korporācijas “Pearl Drums”

oficiālo mākslinieku. “Man kā bundziniekam tas ir visu sapņu piepildījums,” atklāj Rihards, kurš Latvijā, iespējams, ir vienīgais, kam bungu spēlē ir maģistra grāds. Ritma studijām un treniņiem viņš veltījis pat padesmit stundu diennakti.

Teicamnieks Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā (vēlāk, 2013. gadā, augstskolai izveidoja sitaminstrumentu spēles bakalaura programmu) ieguva ASV valdības Fulbraita stipendiju maģistrantūras studijām Filadelfijas Mākslu universitātē. Stipendiju maksāja vienu gadu, par otro samaksāja augstskola, trešajā Rihards jau iztika ar naudu, ko nopelnīja, spēlējot bungas. Lai drikstētu Amerikā uzturēties ilgāk, saldenieks iestājās Svētā Džozefa universitātes doktorantūrā. “Lielās konkurences dēļ milzīgajā mūzikas tirgū tiek tikai tie, kam ir milzīgs gribasspēks un jauda strādāt bez pārtraukuma. Amerika nepamanīs pat vispožāko talantu, ja tam

nebūs muskuļu,” pirms pieciem gadiem skaidroja Rihards.

Kāpēc gadiem izsapņotā bundzinieka karjera atstāta otrajā plānā? “Amerikā biju atzīts profesionālis, tāpēc kļuva par sesijas bundzinieku slaveniem mūziķiem. Tomēr... Pēc laika aptvēru, ka vēlos radīt savu mūziku, nevis būt grupā viens no. Cilvēkam ir dabiski tiekties pēc attīstības, būt kaut kam vairāk. Sanāca, ka pēdējos gadus katru dienu biju slīpējis bungu spēli tiktāl, līdz profesionāli mani novērtēja par izcilu, bet tad vienā dienā visam atmetu ar roku. Atgriezies Latvijā bez naudas, attiecības bija izšķīdušas, no bungām biju atteicies. Par vienīgo dzīves dzinuli kļuva vajadzība remontēt vecmammai māju Saldū. Iemācījies likt jumtu, montēt grīdas, būvēt sienas – visu!” mūziķis stāsta par izšķirošu pagrieziena punktu pirms trim četriem gadiem.

PERSONĪBA **7**

Dziedošajiem autobusiem pasažieru netrūkst

FOTO NO "TALSU VĒSTU" ARHĪVA

2017. gads. Uz dziedāšanu vienā no autobusiem nodina Marika Laursons (ar akordeonu) un Talsu novada Tūrisma informācijas centra darbiniece Līva Dāvidsone.

EDGARA LĀČA FOTO

Dziedošie autobusi pirmoreiz devās ceļā 2010. gadā.

Elīna Lāce, "Talsu Vēstis"

Ja pirms astoņiem gadiem 4. maijā četras dziedošajās autobusus Talsu novadu sāka apbraukāt zēnu kori, tad pirms trim gadiem tajos no Talsiem sāka vizināties novada iedzīvotāji, lai piestātu vietās, kur viņu dzīve ikdienā nenorit, un, jā, ceļā vienotos arī latviešiem labi zināmās dziesmās. Šis gads nebūs izņēmums, un maz ticams, vai kādā no četriem dziedošajiem autobusiem vēl atlikusi kāda nerezervēta vieta.

UZ VISĀM DEBESPUSĒM

Pirms trim gadiem, kad šķita, ka ir laiks sākotnējo dziedājošo autobusu ideju pamainīt, iecerēti pievienojās Talsu novada Tūrisma informācijas centrs vadītājas Ineses Rozes vadībā. "Toreiz izdomājām, ka autobusi paliek, bet tajos sēžas ceļotāji un kopā ar viņiem ir ne vien pavadonis, bet arī cilvēks, kurš spēlē kādu mūzikas instrumentu. Braucam, pa ceļam dziedam, paviesojamies novada skaistākajās vietās, satiekam cilvēkus un gūstam apstiprinājumu sev, ka tiešām dzīvojam Latvijā, esam Latvijai piederīgi un joprojām esam dziedātāju tauta," atceras Inese.

Pirmajā gadā pēc jaunās koncepcijas izveides ceļā devās četri autobusi, vedot ceļotājus uz Vandzeni, Valdemārpili, Sabili un Laucieni. "Uz visām četrām debespusēm! Un tā tas turpinās ik gadu, jo Talsi ir vidū," konstatē I. Roze. Pērn pasažierus vizināja trīs autobusi, tie veda uz trim tūrisma aprītē esošajām novada muižām – Strazdē, Spārē un Tiņģerē (šoreiz apejot Talsu novada muzeju, uz kuru var aiziet ar kājām).

Šogad iecerēts apskatīt dabas teritorijas. Viens autobuss dosies uz atpūtas parku "Laumas" Īves pagastā. "Šī vieta, manuprāt, vairs komentārus neprasa," spriež I. Roze. Otrs autobuss dosies uz Balgales pusi, kur ceļotāji varēs apskatīt Lielzeltiņu observatoriju, Kaļķlejas svētavotu un Balgales luterāņu baznīcu, kuras altāri grezno

novadnieces Aijas Baumanes gobelēns. Dabas parkā "Abavas senleja" ikviens braucējs varēs apskatīt Sabiles pusi kopā ar vides gidu Māri Lāci ("Vienu no Kurzemes un, es teiktu, arī visas Latvijas spicākajiem pavadoniem," uzsver I. Roze.) un apmeklēt "Sabiles sidra" ražotni. Ceturtais autobuss kursēs uz dabas parku "Engures ezers", ceļā vispirms piestājot pie Ķūļciema pareizticīgo baznīcas, kas piedzīvo skaistu atjaunotni, pēc tam braucēji pusdienos Ķūļciema Brīvā laika pavadīšanas centrā pie balti klātiem galdiem, iestādīs trīs simboliskus ozolus pagātnei, tagadnei un nākotnei, dabas parkā apskatīs, cik daudz putnu salidojuši atpakaļ, uzzinās, kā jūtas govīs un zirgi, un visbeidzot aplūkos Engures ezeru.

"Šis pasākums kļūvis ļoti pieprasīts. Aktivitāte vienmēr ir milzīga, autobusi ir pilni. Katrā vietā esam parūpējušies par to, lai cilvēki, kuri mūs uzņem, ļautu ceļotājiem sajūst arī Baltā galdauta svētku klātbūtni," atklāj I. Roze.

LATVIETIM PIESTĀV BALTS GALDAUTS

Viņa smejas – šī pasākuma rīkošanai labi, ka runa ir par 4. maiju, nevis

4. februāri, kad Latvijas klimatiskie apstākļi būtu krietni vien nelabvēlīgāki. "4. maijā dubļainie ceļi tomēr ir piezuvuši, pļavas aprāvušās..." salīdzina Inese, lai gan arī tagad, protams, gribas cerēt uz siltumu un sauli. Nemaz nerunājot par tiem, kuri rīko Baltā galdauta svētkus – gribas taču tos klāt kaut kur ārā, kopā baudīt pavasari, nevis prātā visu laiku paturēt plānu B, ja nu nākas pārorientēties uz telpām...

Tam, ka pēc dažiem gadiem, iespējams, arī dziedājošo autobusu projektā pienāks laiks plānam B, šo norišu rīkotāji ir gatavi. Skatoties uz vispārējām tendencēm, I. Roze spriež, ka ik pasākums vidēji spēj pastāvēt no septiņiem līdz desmit gadiem, un tad tas sevi ir izsmēlis. "Ar laiku ir kaut kas jāpamaina. Publika, kas apmeklē pasākumus, ir kļuvusi ļoti prasīga. Tā sagaida, ka sarīkojumi būs kā piedzīvojumi! Tas, lai vispār ar kaut ko cilvēkus pārsteigtu, no mūsdienu režisoriem un cilvēkiem, kuri strādā kultūras jomā, prasa milzīgas radošuma izpausmes. Domāju, ka vēl kādus trīs gadus dziedājošie autobusi varētu kursēt, bet tad gan būs kaut kas jāmaina. Pagaidām tveram šodienu.

Nāks laiks – nāks padoms. Varbūt būs dziedājošie velosipēdi!" smejas Inese.

Viņa vērtē, ka dažādu svētku norišu īstenošana 4. maijā ir ļoti laba tradīcija. "Un latviešiem jau balts galdauts ļoti piestāv. Var, protams, gadīties pa vidū arī svētki, kuros tev ir puķains vai košs galdauts, bet, ja ir kāzas vai bēres, tad latviešiem vienmēr ir baltie galdauti," salīdzina I. Roze. Tā nu arī Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas dienā ir skaisti klāt tieši baltos galdautus, nevis izlīdzinātos ar daudzkrāsainām vaskadrānām, kas brīvdabas pasākumā varētu būt praktiskāka izvēle...

Kad ieminos, ka šis jau Latvijai vispār īpašs gads, Inese neslēpj, ka visu gadu tomēr Latvijai simtgadi svinēt negribas, zinot, ka daudzi jau pērn sāka sagurt no tā, cik daudz par šo notikumu tiek runāts. "Patī šajā sakarā vairāk akcentēju Dziesmu un deju svētkus un 18. novembra svinības. Nevajag jebkuru pasākumu "palikt apakšā" Latvijas 100. dzimšanas dienai. Patiesībā tā simtgades pasākuma latīņās sasniegšana būtu jānopelna! Nevis ikdienišķas lietas, ko tāpat dari katru gadu, piepeši dēvēt par simtgades pasākumu tikai tāpēc, ka šis ir īpašs gads," uzskata I. Roze. ■

Autobusā nosēdējušies, ceļotāji labprāt ļauj Strazdes muižas rūķiem sevi izkustināt.

Kalēji dara arī smalkas lietas

FOTO NO GUNTA JAKUBOVSKA ARHĪVA

“Būt kalējam nenozīmē darināt tikai kaut kādas raupjas lietas,” Guntis Jakubovskis lepojas ar savu veikumu – kamīnu Rīgā. Tas atrodas kādā Alberta ielas dzīvoklī un pēc rakstiem sasaucas ar klusā centra skaistajām mājām.

Kad Kuldīgā notiek tūrisma sezonas atklāšanas festivāls, gandrīz vienmēr ir labs laiks, un kalēji var strādāt zem klajas debess, piesaistot garāmgājēju uzmanību.

Inguna Spuleniece, “Kurzemnieks”
Šis ir piektais gads, kad, atklājot tūrisma sezonu, festivālā “Lido zivis Kuldīgā” pie Kurzemes kultūras mantojuma centra “Kūrava” rosās kalēji. Tradīcijas aizsācējs, kalējs un rotkalis Guntis Jakubovskis teic, ka jau pērn saiets ticis dēvēts par “Laimes kalējiem”, vienkārši šogad tas iet vairāk plašumā.

RADU RAKSTI KULDĪGĀ

“Kuldīga ir manu senču pilsēta, visi mani radiņi dzīvo Kuldīgā un ap to. Mamma bija no Basiem, bērnību esmu pavadījis Padures Keramikā kopā ar Sašu Langi (Aleksandrs Lange, Kuldīgas novada domes deputāts – aut.). Manam vecvectēvam Paulim Dakšam bija ērģeļu darbnīca, Kuldīgas trapiere Karolīna Dakša bija mana vectēva māsa,” stāsta Guntis. “Dzīvoju Rīgā, bet vienmēr esmu meklējis iespēju pārcelties uz šejieni. Diemžēl pilnībā nesanāk, jo strādāju Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā. Rīgā man ir rotu darbnīca un smēde.”

Tomēr iespēju darboties Kuldīgā Guntis ir atradis. Pirms daudziem gadiem laikrakstā “Kurzemnieks” izlasījis par Inu Celitāni, biedrības “Kūrava” vadītāju: “Saprātu, ka šis cilvēks ir tuvs manai dvēselei. Nepagāja ne mēnesis, kad mūs iepazīstināja. Viņa ņemas ar jauniešiem, man tas patika, jo arī pats visu mūžu jauniešus mācu, mēģinot viņus stutēt dzīvē. Tā sākām kopā ar Inu veidot projektus.”

APAUDZĒ “ZIV’ ZUP”

“Man vienmēr patīcis sasaistīt kopā

stāstniekus, folkloru, senatnīgumu un amatniecību. Tāda iespēja ir festivālā “Ziv’ zup”, ko gadiem rīko Ina un viņas draugi. Kaut kā stāstnieku festivālu ir jāpaudzē. Sāku ar rotu darbnīcīņu, turpinām ar amatnieku prasmju demonstrēšanu, kādu tirdziņu. Kalēja un rotkaļa amatus, ko pārstāvu, arī var saukt par seniem.

Ar laiku izdomāju: ja jau visiem gribas to kalēju sanākšanu reizi gadā, tad jātaisa Kuldīgā. Rīga nav tā vieta, kur tādu rīkot. Mēģinājām Brīvdabas muzejā, bet Kalēju dienas iekrīt reizē ar pilsētas svētkiem – visi ņemas pa Rīgas centru, un muzejā vispār nekas nenotiek. Bet Kuldīgā – tūrisma sezonas atklāšana, cilvēki mudž.”

IGAUNIJĀ UN LATVIJĀ

Guntim daudz sanāk strādāt ar ārvalstu projektiem, uz skolu brauc ārzemju studentu. “Sadarbojos ar igauņiem, somiem. Jau pagājušajā gadā trāpījās, ka ārzemju puīši atbrauca uz Kuldīgu pakalt. Šogad uzaicināju Igaunijas kalēju brālības priekšsēdi Ivaru Feldmanu. Viņš līdz šim Narvā rīkoja kalēju baroka festivālus. Tie vairāk nekā 10 gadu notika Narvas pīlī, ilga vairākas dienas. Pēc pašvaldību vēlēšanām pie varas nāca cilvēciņi, kas šo festivālu neatbalsta. Valstiņas mums nelielas, cilvēku nav daudz, tādēļ piedāvāju, ka vienu gadu sanākam Igaunijā, otru – Latvijā. Viņi noskatījuši Sāremā salu. Šādiem festivāliem, kas notiek vairākas dienas, vajadzīga teritorija, ko uz nakti var noslēgt. Sāremā ir pils. Pēc tūristu apmeklējuma vērtus aizslēdz. Mūsu sadaļā festivāls varētu notikt Ventspīlī, ar tur esošās pils vadību man ir laba sadarbība viduslaiku lietās. Arī tur vakaros ir slēgta teritorija. Pēc

tūristu aiziešanas varam patusēt ar kolēģiem no pus Eiropas. Kuldīgā šādas iespējas nav.” Tomēr Guntis cerīgi domā par iespēju arī šo festivālu atvest uz Kuldīgu.

IESAISTĪTA VISA ĢIMENE

Lai arī kādi kalēju festivāli notiktu citur, Kuldīgā aprīļa beigās ēzes kvēlos arī turpmāk. “Šogad man apsolīja piedalīties septiņi igauņi – Ivars Feldmans un studenti ar pasniedzēju no Igaunijā vienīgās kalēju skolas. Arī divas dāmas no Zviedrijas – Nina Hedenfelde ar mācekli,” stāsta Guntis, piemetinot, ka arī sievietes par kalēja darbu izrāda interesi. Skolā iestājoties, zēni un meitenes kalēja amatā esot vienādā skaitā. “Pēc tam viņas pazūd, kaut gan spēj kalt un mācās labāk nekā puīši,” viņš skaidro. Par kalšanu jaunatnei interese ir. Guntā dēls Andrejs ir rotkalis, rotas kaļ arī meita Guna un jaunākais dēls Vilis. “Esmu iesaistījis visu ģimeni, arī sieva Ingrida ar rotām ņemas. Es jau arī smago veseri cilāju aizvien mazāk. Kad gadi nāk pāri 60, jūt

rociņas. Paklapē dzelzi dažas stundas, bet pēc tam locitavas sāj,” Guntis atklāj kalēja darba grūto pusi.

“KŪRAVAI” BŪS PAVARDS

Saietā “Laimes kalēji” visi kopā taisa pavardu – grilu. “Kūravas” pagalmā ir ar akmeņiem izlikta ugunsкура vieta, uztaisīsim statīvu, kur var iekarināt katlu zupai, uzlikt sietu, lai izceptu zivi vai gaļas gabalu. Ja sanāks, būs arī plāksne, kur pankūku uzmet. Citus gadus arī bija darba tēma, visi kaut ko knibina. Tie, kas iet garām, var pienākt un pakalt. Kalējam Kārlim Zvanam ir septiņi bērni, pasākumos visi saģērti skotelītēs, ņemas pa vidu, arī pakaļ. Veidojas tāds jauks ciematiņš, kurā labprāt paviesojas pasākuma “Lido zivis Kuldīgā” apmeklētāji. Notiek arī izstāde – Mākslas un mediju tehnikuma beidzēju diezgan ļaudīgie diplomdarbi, tukumnieka Ginta Haņeckā darbi. Mana ģimene strādā rotu darbnīcā, gribētāji uz vietas var paklapēt kādu aproci, gredzenītiņu,” Guntis aicina nākt un mēģināt pašiem izkalt savu laimi. ■

NEPARASTI

No Gustava X laikiem

Kalēju saietā Kuldīgā piedalās arī Nina Hedenfelde no Zviedrijas. Viņai ir īpaša saikne ar Latviju, kaut šurp viņa atbraukusi pirmo reizi. Viņa Kuldīgā pārstāv unikālu vietu – seno Rademahera kalēju ciemu (Rademachersmedjorna – zviedru val.). Tas izveidojies pirms aptuveni 350 gadiem, pateicoties Zviedrijas karaļa Kārļa Gustava X vēlmei attīstīt metālapstrādi. Lai īstenotu iecerī, Gustavs X uzrunājis Livonijas labāko kalēju Rademaheru, kurš tolaik dzīvojis Rīgā. Meistars aicinājumam piekritis un izveidojis ciematu, kurā tika apmācīti kalēji. Vēsturiskā kalēju ciema apbūve, modernas pilsētas ieskauda, ir saglabāta vēl šobaltdien, un Eskilstunas muzeja pārvaldītajās ēkās arī tagad strādā amatnieki, pārsvarā kalēji, kas turpina praktizēt senās amata prasmes. Tur notiek arī atvērtās nodarbības interesentiem un tiek organizētas teatralizētas ekskursijas, lai iepazīstinātu ar 17. gadsimta kalēja ikdienu.

Kalēja Nina Hedenfelde no Zviedrijas savā darbnīcā Eskilstunas Rademahera kalēju ciemā.

KULDĪGAS NOVADA DOMES ARHĪVA FOTO

- Šodien un rīt Kuldīgā notiek starptautisks saiets “Laimes kalēji”, pulcējot kalēja amata meistarus, pasniedzējus un studentus no Latvijas, Igaunijas un Zviedrijas. Saiets tiek rīkots pavasara palu šova “Lido zivis Kuldīgā” laikā, sadarbojoties ar tradīcijām bagāto stāstnieku festivālu “Ziv’ zup”. Uz pasākumu aicināts ikviens, kurš vēlas iemēģināt roku kalšanā.
- Starptautisko kalēju saietu rīko Kuldīgas novada pašvaldība sadarbībā ar Latvijas kalēju brālību un Kurzemes kultūras mantojuma centru “Kūrava”. Atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds, Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma “Kultūra”.

Bērni kā nākotnes auditorija

Liepājas teātra repertuārā pašlaik ir četras izrādes bērnu un jauniešu auditorijai. Jaunākā no tām – “Smaragda pilsētas burvis” (attēlā). Līdzīgi kā citiem kultūras satura piedāvātājiem, arī teātrim jaunākais apmeklētājs ir ļoti svarīgs, bet ne primārā auditorijas daļa.

Ilze Kļepikova,
“Kurzemes Vārds”

Latvijas simtgades centrālā projekta “Skolas soma” ideja un mērķis ir ikvienam skolēnam dot iespē-

ju iepazīt kultūras, mākslas, vēstures, zinātnes un dabas vērtības, tādējādi veicinot pilsoniskas, atbildīgas, kultūrizglītotas un kritiski domājošas sabiedrības attīstību. Liela loma šī mērķa sasniegšanā ir

kultūras iestādēm un institūcijām, kas piedāvā atbilstošu kvalitatīvu saturu. Cik lielā mērā tās ir ieinteresētas bērnu un jauniešu auditorijā?

Liepāja ir lielākā pilsēta Kurzēmē ar visdažādāko kultūras piedāvājumu, ko patērē visa reģiona iedzīvotāji. Un gan Liepājas teātris, gan muzejs, gan koncertzāle “Lielais dzintars” un Liepājas Simfoniskais orķestris strādā arī ar bērnu un jauniešu auditoriju, bet Liepājas Leļļu teātri mazais skatītājs ir pamatauditorija. Lai gan neviens no šiem Liepājas kultūras dzīves veidotājiem nav tiešā veidā iesaistīts “Skolas somas” projektos, visu minēto kultūras jomu pārstāvju piedāvājums un repertuārs iekļauts arī projekta “Skolas soma” tā saucamajā ceļvedī, kurā apkopots visas Latvijas kultūras piedāvājums, kas varētu būt adresēts vai interesants bērnu un jauniešu auditorijai. Un tas ir gana plašs.

Liepājas teātri katru sezonu

starp vidēji astoņiem jauniestudējumiem top arī izrāde skolēnu auditorijai. Teātra pārstāve Zanda Borga uzsver, ka katrā repertuāra padomē tiek domāts par bērnu un jauniešu izrāžu nepārtrauktību. Pieprasījums pēc šīm izrādēm no skolām ir liels. Tomēr vairāk par vienu izrādi sezonā šai mērķauditorijai teātris nevar iestudēt. Tagad, kad tam ir eksperimentālā zāle koncertzālē “Lielais dzintars”, iespējams, varētu domāt par vēl kādu izrādi skolas vecuma bērniem.

Patī koncertzāle šogad īpaši sasparojusies jaunākās auditorijas piesaistē. Vismaz reizi mēnesī notiek tās producēts pasākums bērniem un jauniešiem, skaidro koncertzāles pārstāve Ieva Hmieļevska. Vēl pieskaitāmi arī Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas organizētie notikumi un Liepājas Simfoniskā orķestra koncerti bērniem. Ciklu “Radišanas noslēpumi” orķestris rīko kopš 2016. gada, bet koncerti

skolu auditorijai mērķtiecīgi notikuši jau vairākas desmitgades. “Savulaik bijām pat vienīgi, kas piedāvāja koncertus jaunākai auditorijai,” saka orķestra pārstāve Daina Vanaga.

Liepājas kultūras nodrošinātāju pārliecība ir, ka skolas vecuma auditorija ir ļoti nozīmīga. Kā galvenais arguments izskan mazā skatītāja vai klausītāja radināšana pie mākslas un kultūras, viņa izglītošana un reizē arī rūpes par nākotnes auditoriju. D. Vanaga norāda, ka orķestra koncertos visbiežāk viesojas bērnudārzu vecākās grupiņas, bet tas atkarīgs arī no koncerta specifikas. Arī I. Hmieļevska stāsta, ka, pēc viņu pētīta, visatsaucīgākā ir sākumskolas vecuma auditorija, 5.–9. klašu vidū interese nav tik liela. Iespējams, tā vēl ir attīstāma. Savukārt Liepājas Leļļu teātri, kur topošie teātra cienītāji un kultūras sabiedrība gūst pirmo teātra pieredzi, uzsver, ka viņiem būtu jāpievērš lielāka uzmanība skolas vecuma bērniem, pašlaik akcents ir uz bērnudārza vecumu.

Arī Liepājas muzeja pamatapmeklētājs ir pieaugušais, taču aktīvu līdzdalībnieku ampuā bērniem un jauniešiem ļauj iesties tematiskās muzejpedagoģijas nodarbības. Muzejpedagoģe Maruta Eistere stāsta, ka tās ļoti veiksmīgi iekļaujas skolēnu mācību saturā, to apmeklētāji pamatā ir skolēni. Tās ne tikai ļauj viņiem uzzināt kaut ko jaunu, bet dod iespēju arī aktīvi līdzdarboties, veicina domāšanu. Tomēr jaunākajai auditorijai ir jāpielāgojas gan nodarbību un ekskursiju formai, gan saturam. M. Eistere uzskata, ka ir svarīgi palīdzēt jaunākajai sabiedrības daļai gūt papildu zināšanas un pieredzi. D. Vanaga uzsver, ka tajā, vai bērni un jaunieši gūs papildu zināšanas vai pieredzi kultūrā un veidosies par kultūrizglītotu sabiedrību, daudz kas atkarīgs tieši no pedagogu intereses un līdzdalības. ■

! Iniciatīva “Latvijas skolas soma”

- Kultūras ministrijas ierosināts un vadīts, valsts finansēts projekts visiem Latvijas skolēniem, ieskaitot profesionālo vidusskolu un tehnikumu audzēkņus.
- Iecere – nodrošināt, lai katrs skolēns klātienē iepazīt un rod izpratni par teātri, mūziku, vizuālo mākslu, laikmetīgās dejas, arhitektūras, kino, literatūras un citām kultūras nozarēm.
- Prioritātes: Latvijas valstiskuma attīstības un saglabāšanas liecības; Latvijas kultūras liecības un laikmetīgas izpausmes; zinātnes un inovāciju attīstība; daba un kultūrainava.
- Projekts sāksies 1. septembrī, noslēgsies 2021. gadā, ik gadu būs iesaistīti aptuveni 200 000 skolēnu.
- Valsts projektam tērēs aptuveni 3 miljonus eiro gadā (katram skolēnam tiks 14 eiro), pavisam kopā – 13,5 miljonus eiro. Kultūras ministrija paredz, ka līdzfinansējumu piešķirs arī pašvaldības un mecenāti.
- Ideja noskatīta Norvēģijā, līdzīgi pasākumi ir arī citās Eiropas valstīs. Ideja sasaucas ar padomju laiku lektorijiem, kuros skolēnus skolā apciemoja baleta, operas, teātra, mūzikas un mākslas profesionāļi.

Būs jāmaina izpratne par klases ekskursiju

Ieva Vilmane,
“Saldus Zeme”

Kultūras ministrijas iniciatīvas “Latvijas skolas soma” pilotprojektā bija iesaistītas visas četras Brocēnu novada skolas.

Pilotprojektu vadīja Brocēnu novada vēstures skolotāja Laura Miķelsone, kas strādāja arī Kultūras ministrijas veidotajā darba grupā, kurā vienojās par “Latvijas skolas somas” mērķiem un vadlīnijām. Brocēnieku izvēlēta pieeja un secinājumi tiek skaidroti daudzās Latvijas

skolās. Brocēnu novada aptuveni 700 skolēniem valsts piešķir 3000 eiro. Sprieda, ka lietderīgāk būtu, ja pasākumi notiks novadā, un uzaicināja laikmetīgās dejas studiju, arhitektus, Goda teātri, māksliniekus, literātus un citus viesus. Rezultātā katrai klasei noorganizēja pasākumu vismaz divās nozarēs.

“Dzirdēta neapmierinātība, ka valsts piešķirusi par maz naudas, aptuveni 14 eiro katram skolēnam, taču, manuprāt, pieaugušajiem vispirms jāpierāda, ka ideja ir vērtīga, tāpēc īstenojama ilgtermiņā,” stāsta

L. Miķelsone. Vai iniciatīva būs veiksmīga, noteiks skolotāju izpratne par to, kādi kultūras pasākumi iederas mācību procesā. Tiem arī būtu jānotiek tad, kad attiecīgo tēmu māca stundās. L. Miķelsone skaidro, ka skolotājiem teicami jāorientējas savu skolēnu mācību procesā un kultūras norisēs. Būtībā “Latvijas skolas somas” nākotne ir pieaugušo rokās – ja valsts naudu tērēs, piemēram, par izklaidi vai atpūtu, būs ignorēti vairāki projekta principi. Ievērots būs tikai viens nosacījums – kultūras pasākumi pieejami ikvienam

skolēnam, neatkarīgi no viņa ģimenes finansiālās situācijas un dzīvesvietas.

Brocēnu vidusskolas skolotāji saskārās ar vēl vienu risinājumu jautājumu – ir jāpaplašina skolēnu priekšstats par mācību procesu. Tipiskam skolēnam tas saistās ar sēdēšanu skolas solā un skolotāja stāstījumu.

“Sapratām, ka nauda jātērē arī skolotāju redzesloka paplašināšanai, jo ne katram pieaugušajam ir izpratne par laikmetīgo deju, mūsdienu kino, arhitektūras tendencēm,” piebilst L. Miķelsone. ■

ANDREJA SERGEJEVA FOTO

Brocēnu vidusskolas skolotāja Laura Miķelsone pilotprojektā pārliecinājusies: valsts iniciatīva būs veiksmīga, ja skolotāji izvēlies tādus kultūras pasākumus un vietas, kas uzlabo skolēnu mācību redzesloku par mācību vielu.

Uz pasākumiem – reizi mēnesī

➤ Agrita Blumberga, “Talsu Vēstis”

Mundigciema iedzīvotājas Anitas Bērziņas-Vīksnes ģimene atrodas nepārtrauktā kustībā – viņi ne tikai atvēl laiku cits citam, bet arī kopīgi nododas mākslas un kultūras baudīšanai. Ģimenē aug trīs, sešus un deviņus gadus veci bērni, bet tas nav šķērslis, lai gūtu jaunus iespaidus un kvalitatīvi pavadītu brīvo laiku.

“Kamēr jaunākais bērns bija mazs, pasākumu apmeklēšana bija problemātiska – nevēlējamies traucēt sev un apkārtnējiem. Šobrīd cenšamies apmeklēt pasākumus, kas domāti bērniem, piemēram, Lieldienu jampadraci un Ziemassvētku leļļu teātri. Ik pa laikam divatā ar vīru dodamies uz kādu teātra izrādi, kas saturiski uzrunā. Ar bērniem baudām dabu, kopā apskatām vides objektus – ko tādu, kas vairāk patiktu tieši viņiem. Mājās skatāmies dažādus televīzijas raidījumus un koncertus. Man pašai patīk raidījums “Adreses”, kurā apskata arhitektūru un dzīves vidi mūsdienā Latvijā. Nu jau par tradīciju kļuvusi arī piedalīšanās Muzeju naktī.

Tā kā bērni ir deļotāji un apmeklē tautiskās dejas gan skolā, gan Talsu novada Bērnu un jauniešu centrā, regulāri baudām deju uzvedumus. Papildus tam dodamies uz

pasākumiem un koncertiem, kas notiek skolā un bērnudārzā. Bērnudārzā koncerti ilgst no pusstundas līdz stundai – to laikā audzēkņi rāda, ko ir sagatavojuši, taču reizi mēnesī pie viņiem ciemos brauc mākslinieki,” norādīja A. Bērziņa-Vīksne.

Tagad ģimene pasākumus apmeklē reizi mēnesī. “Gada sākumā bērni uz maiņām vairākkārt slimoja, tādēļ nekur nedeņēmām. Pārsvārā apmeklējam pasākumus, kas notiek uz vietas, tālāk braucam tikai tad, ja apciemojam radus vai bērni uzstājas. Reizēm gribētos doties ārpus mājas biežāk, bet ne vienmēr laika trūkuma vai lokācijas dēļ tas ir iespējams.

Mūsdienās kultūras patēriņa paradumi ir dažādi. Jauniešus (nesaku, ka visus, bet daudzus) ļoti piesaista tehnoloģijas, telefoni, planšetes, un bieži vien apkārtnējo pasauli viņi pat īsti neredz. Iespējams, vajadzētu veikt aptauju, noskaidrot, kas un kādā tematikā jauniešus interesē, un tad organizēt šos pasākumus.

Cenu amplitūda ir ļoti dažāda – citi pasākumi ir bez maksas, citi maksā vairāk nekā desmit eiro, tāpēc ne visiem finanses ļauj apmeklēt kultūras pasākumus (mūsdienās par velti ir tikai gaiss, ko elpojam). Protams, nozīmīgs faktors ir arī laika trūkums un nevēlēšanās – sēdēt dīvanā ir vieglāk,” iespaidos dalījās A. Bērziņa-Vīksne. ■

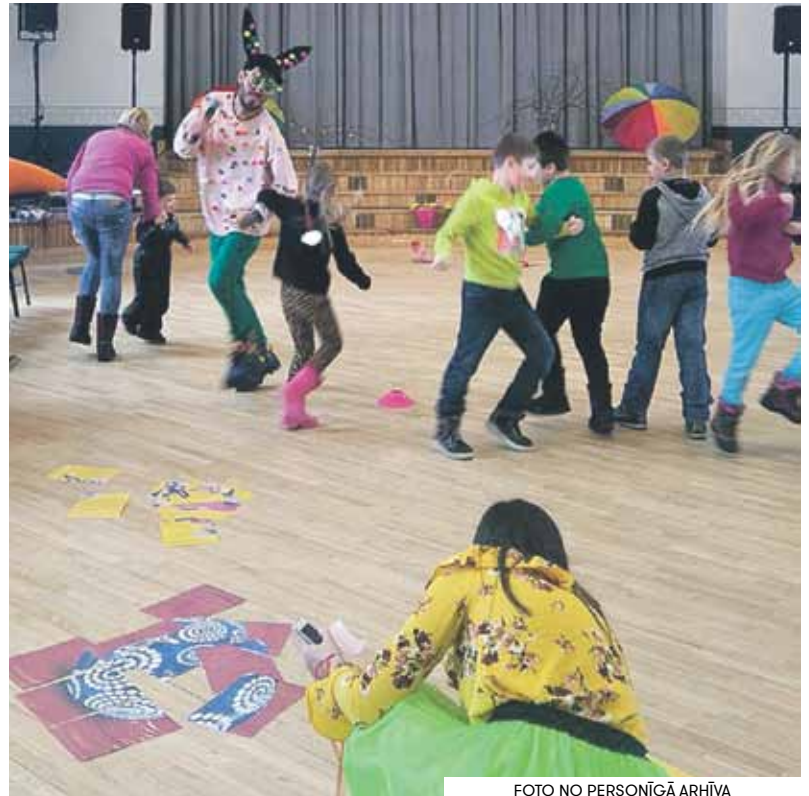

FOTO NO PERSONĪGĀ ARHĪVA

Anita Bērziņa-Vīksne stāsta, ka ģimenei patīk pasākumi, kuros visi var iesaistīties, tādās bija arī “Lieldienu jampadracis 2018”, kur mazie varēja daudzīties kopā ar Kašeru – Lieldienu zaķi.

SIMTGADES dāvana bērniem

Rudenī, kad sāksies “Latvijas skolas somas” programma, neatkarīgais teātris “Dirty Deal Teatro” Latvijas skolās rādīs piecas izrādes. Fragments no izrādes “Lidojošais šķīvītis”.

➤ Iveta Grīniņa, “Kurzemnieks”

“Projekta “Skolas soma” finansējums piešķirts, lai skolēni varētu nokļūt uz kultūras pasākumiem (transportam un ieejas biļetēm) un lai būtu iespēja uz skolu uz aicināt māksliniekus vai kādas norises,” saka Latvijas valsts simtgades biroja Izglītības un jauniešu projekta vadītāja Aija Tūna.

“Latvijas skolas somas” programmas finansējumu saņems vispārīzglītojošo skolu un profesionālās izglītības iestāžu dibinātāji, atbilstoši skolēnu skaitam. No šī gada septembra līdz decembrim tie būs septiņi eiro uz vienu skolēnu. Šobrīd tiek plānots, ka pašvaldībām ar zemāku ienākumu līmeni varētu piemērot koeficientu, lai pieejamā summa būtu lielāka. Pēc tam finansējums plānots 14 eiro gadā uz skolēnu.

A. Tūna uzsver: naudas daudzums nav noteicošais, galvenais ir plānošana, lai šo finansējumu visracionālāk izlietotu: “Ne vienmēr kaut kur jābrauc. Varbūt labāk uz aicināt māksliniekus uz skolu vai izmantot iespēju aiziet uz koncertu vai pasākumu, kas notiek pilsētā.”

Par vienu no piedāvājumiem pastāsta “Dirty Deal Teatro” direktore Anna Šīle. “Esam uzņēmušies grūtu darbu, bet sapratām, ka tā ir āprātīga nepieciešamība! Ir skaidrs, ka Latvijā lielākoties, ar dažiem brīnišķīgiem izņēmumiem, trūkst kvalitatīvu izrāžu bērniem un jauniešiem, tur ir milzīgs tukšums. Tāpēc nolēmām iesaistīties šajā programmā,” viņa saka.

Teātris vienīgais piedalījies Kultūrkapitāla fonda, (KKF) mērķprogrammas

“Latvijas skolas somas satura radīšana” abās kārtās un kopā šajā programmā saņēmis 50 500 eiro.

“Ja Rīgā vismaz teorētiski izrāžu bērniem pietiek, tad uz reģioniem bieži vien brauc nekvalitatīvas izrādes, un man pat negribētos tās saukt par teātra mākslu. Mums ir liela pieredze, kā runāt ar bērniem, lai viņiem teātris iepatiktos – nevis no augšas un pavēles formā kā pieaugušie, bet vienlīdzīgi. Ar savām izrādēm cenšamies vai nu izaudzināt bērnu garāku, vai mazliet pietupjamies, lai mūsu acu skatienu sastaptos.

Pirmajā gadā tapa divas jaunas izrādes. Viena no tām dramaturga un režisora Kārļa Krūmiņa “Lidojošais šķīvītis”, otra Ingas Gales “Vai otrā grupa mani dzird?” pēc viņas brīnišķīgo dzejoļu motīviem. Izrādes jau sākotnēji radītas mobilas, ar mazu scenogrāfiju, bet tajās ir daudz fantāzijas un asprātības. Manuprāt, abi šie darbi runā ar bērniem un mēģina viņiem caur spēli stāstīt diezgan nopietnas lietas. Piedalījāmies pilotprojektā, kurā kopā nospēlējām 15 izrādes dažādos Latvijas reģionos, lai izmēģinātu apstākļus skolās.

Par šī gada finansējumu taps trīs darbi. Kristīnes Brīniņas izradē pusaudžiem “Es arī” tiks runāts par seksualitātes apzināšanos. Otra būs Viestura un Ludmilas Roziņu izrāde, kurā bērni piedalīsies un ar tehnoloģijām mēģinās atklāt, kas ir pieskāriens un kas ir tas, ko nedrīkstam pazaudēt, par daudz pieskaroties dažādu ierīču ekrāniem. Māras Gaņģes un Ksenijas Ravinas darbs, kurā tiks izmantotas lielas lelles bunraku tehnikā. Šī izrāde meklēs atbildes uz jautājumu, ko nozīmē slimība, kā tā ietekmē attiecības klasē utt,” A. Šīle atklāj. ■

! ♦ 2017. gadā mērķprogrammā “Latvijas skolas somas satura radīšana” KKF atbalstījis 12 projektus ar kopējo finansējumu 67 020 eiro.

♦ 2018. gadā atbalstīti septiņi projekti ar kopējo finansējumu 40 800 eiro.

♦ Interneta vietnē lv100.lv varat atrast sadaļu “Kultūras piedāvājums bērniem un jauniešiem” ar aktuālajiem pasākumiem tieši šai mērķauditorijai.

Satuvināt cilvēku un tehnoloģijas

Ilze Kļepikova,
"Kurzemes Vārds"

Jauno mediju māksla cieši saistīta ar tehnoloģijām, digitālo vidi un virtuālo realitāti. "Tehnoloģijas palīdz ārejo pasauli apskatīt dziļāk," skaidro Liepājas Universitātes (LiepU) Mākslas pētījumu laboratorijas vadītāja Anna Priedola. Caur tām mēs pastarpināti veidojam attiecības ar pasauli. Un jauno mediju mākslinieks zināmā mērā ir mentors, kurš satuvina tehnoloģijas ar cilvēku.

DATU MĀKSLA

LiepU jauno mediju mākslas doktorantūras studente Paula Vītola akcentē: "Mediju māksla joprojām fokusējas uz dažādu jaunu izteiksmes veidu meklējumiem un tehnoloģijām. Piemēram, parādās virtuālā realitāte, 3D printeri, tieši mediju mākslinieki būs tie, kas strādās ar jaunajām ierīcēm un mēģinās izdomāt veidus, kā vēl interesantāk tās izmantot un kā tās varētu būt mūsu nākotnes daļa, kā tās no svešām un industriālām, tikai ražošanā izmantojamām padarīt par noderīgām un interesantām cilvēkiem daudz

praktiskākā līmenī. Viņi satuvina cilvēku un tehnoloģijas."

Tradicionāli jauno mediju māksla tiešām saistās ar tehnoloģijām un tiek saukta arī par datu mākslu. "Piemēram, ja cilvēks dejo, viņa kustības var transformēt attēlā vai skaņā un tamlīdzīgi. Pēc būtības darbs ir kods, bet tas tiek "tulkots", lai cilvēks ierauga to mākslā – vizuālā vai audiolālā," paskaidro A. Priedola. Taču jauno mediju mākslas jēdziena nozīme arvien izplešas. Jauno mediju māksla ietver tādas jomas kā elektroniskā, digitālā māksla, datormāksla un interneta māksla. Šodien daudz ciešākas ir mediju mākslas attiecības ar zinātņu un pētniecību, aktuāla ir biomāksla, kas agrāk netika saistīta ar šo mākslas virzienu. A. Priedola uzsver, ka laikā, kad daļai sabiedrības jeb tā sauktajiem digitālajiem iedzīmtajiem tehnoloģijas un virtuālā realitāte ir ikdienas un dzīves neatņemama un saprotama sastāvdaļa un dzīve internetā ir tikpat nozīmīga kā fiziskajā realitātē, pašu tehnoloģiju pētniecība jauno mediju māksliniekus interesē arvien mazāk,

Paulas Vītolas izstāde "Gaismas darbi" ir daļa no viņas doktorantūras pētījuma. Izstādē aplūkojami divi darbi. Pirmajā no tiem P. Vītola atmasko internetu. Viņa izgatavoja ilustratīvu ierīci, kas ar gaismas lampiņas palīdzību no viena datora uz otru ļoti lēnā tempā sūta signālu par datora ekrānā redzamo attēlu, kas pikseli pa pikselim parādās otrā ekrānā. Otrajā darbā doktorante iedvesmojusies no 17. gadsimta telefona izgudrotāja Aleksandra Greiema Bella radītā fotofona jeb saules telefona un radījusi tam līdzīgu ierīci, kuras darbību demonstrē izstādē.

viņi savos darbos vairāk aktualizē tehnoloģiju kultūru, interneta mitoloģiju, simboliku, mūsdienu sociālo laikmetu, atgriežas pie performancēm, drukas un video, pievēršas mediju poētikai u.tml.

ARĪ PROCESS KĀ MEDIJS

Maija Demitere, LiepU jauno mediju mākslas doktorantūras studente, digitālus darbus izstrādā arvien retāk. "Man ir ar rokām taisīti un netīri darbi," viņa skaidro, ka vēlas tikt prom no datora spīdīgā ekrāna. M. Demiteres pētījumu un eksperimentu centrā ir ēdiens un pārtikas audzēšana, ilgtspējas jautājumi. Viņa jau piecus gadus fotografē, arhivē un analizē apēsto un audzē pati sev pārtiku, fiksējot ūdens un elektrības patēriņu, izaudzētā kvalitāti un citus datus. M. Demitere eksperimentē un pēta, cik daudz no sev nepieciešamā var izaudzēt pati un, piemēram, vai tomāts no Spānijas februārī tiešām ir sabiedrības nepieciešamība. "Mans mērķis nav moralizēt, bet rādīt piemēru, kā dzīvot citādāk. Un mēģināt atrast pašu vienkāršāko, skaidrāko un tirāko veidu, kā jebkurš cilvēks varētu audzēt daļu no pārtikas savā pieejamajā telpā, pat ja viņam nepieder dārzs vai lauku māja," māksliniece uzsver. Viņa vēlas noskaidrot, cik liela daļa viņas dzīves varētu kļūt par ideāli ilgtspējīgu, lai jebkurš, viņas piemērā balsoties, līdzīgus paradumus varētu ieviest savā dzīvē. Viņa uzskata, ka mediju mākslā un pētniecībā tam, kas tradicionāli saistās ar kāda medija izmantojumu, ne vienmēr jābūt tehnoloģiju medijam. "Manos projektos medijs var būt gan fotogrāfijas, gan mans izaudzētais ēdiens, gan datu vizualizācijas, citos gadījumos pats eksperiments, process."

Savukārt jauno mediju mākslas doktorante Paula Vītola doktora darbā pēta un analizē mākslas un zinātnes attīstību dažādos laika posmos, sākot no 17. gadsimta. "Kā mediju mākslinieki strādā mūsdienās un kā cilvēki pirmszinātnes laikā strādāja ar dabu un tehnoloģijām, ko viņi redz un pieredz ar saviem izgudrojumiem," stāsta pētniece. "Skatoties 17. gadsimta zinātnieku metodes, ir interesanti, ka veids, kā viņi par atklāto runā, bieži vien ir līdzīgs tam, kā mediju mākslas pētnieki runā mūsdienās, meklējot savas metodes, veidojot pētījumus caur savu skatpunktu, personīgo mērķi, sniedzot ieskatu par notie-

košiem procesiem un, iespējams, pat kaut ko izgudrojot." Viņas doktorantūras pētījuma pagaidu nosaukums ir "Elektriskā māksla un 17. gadsimta dabas filozofijas ietekme uz mediju mākslu mūsdienās". Bez 17. gadsimta zinātnes praksēm viņa pēta arī to, kā darbojas komunikācijas tehnoloģijas un internets, "kāda mūsdienu tehnoloģiju visuresamības laikmetā ir tā infrastruktūra". Pētījuma kontekstā LiepU telpās Kūrmājas prospektā 13 apskatāma viņas izstāde "Gaismas darbi".

GRAUSTS VAI GALERIJA?

Lai ar izpētīto, izzināto, radīto, jaunākajām aktualitātēm un tendencēm iepazīstinātu citus, regulāri notiek mediju mākslas izstādes un dažādas citas norises, piemēram, festivāls "iWeek" vai festivāls "Skaņas dienas", kas gaidāms maija beigās. Lai gan jauno mediju mākslas programma Liepājā darbojas jau gadus desmit, lielai daļai sabiedrības, īpaši vidējai un vecākai paaudzei, trūkst zināšanu un izpratnes par mediju mākslas nozīmi. Iespējams, to veicinātu pastāvīga šiem mākslas darbiem piemērota izstāžu telpa, kādas Liepājā trūkst.

Līdz šim jauno mediju mākslas studenti un arī absolventi savas kopīgās izstādes veidojuši vai nu augstskolas telpās, vai bieži vien apgūstot pamestas ēkas vai graustus, kuriem šāda māksla pat piestāv. Tomēr A. Priedola, P. Vītola un M. Demitere uzsver – lai gan ir interesanti "staigāt" pa graustiem, pastāvīgai telpai būtu cita vērtība. "Galerijā būtu ļoti ērti paslēpt instalācijas vadus un komunikācijas, lai apmeklētājs var koncentrēties tikai uz mākslas darbu saturu," norāda A. Priedola. "Mediju mākslas darbus ir ļoti sarežģīti izstādīt un producēt, bieži vien darbus pie sienām neļauj likt," piebilst P. Vītola, kura uzsver, ka Latvijā vispār trūkst neatkarīgu mākslas centru. Tomēr M. Demitere norāda, ka izstādes sabiedrībai slēgtās, bet vēsturiski nozīmīgās ēkas ļauj piesaistīt skatītājus, kas, iespējams, mērķtiecīgi uz mediju mākslas galeriju nedotos, taču, ejot apskatīt ēku, iepazīst mediju mākslas jomas aktualitātes. A. Priedola uzskata, ka mediju mākslas norises šādās vietās paplašina auditoriju, "kam skaidrot mūsu darbību, bet arī prasīga publika ir nepieciešama kvalitatīvas mākslas attīstībai Liepājā". ■

ARTŪRA KONDRĀTA FOTO

Mākslas pētījumu laboratorijas vadītājas Annas Priedolas pēdējais projekts, kas aizvadīts martā un aprīlī, bija "Virtuves sarunas" par ēdienu kultūrā un mākslā, tās notika kultūras telpā "Kursas putni". "Veidojām diskusijas un radošas darbnīcas, informējot Liepājas publiku, iepazīstinot ar ilgtspējīgas mākslas jautājumiem. Diskutējām par ilgtspējas jautājumiem, ēdienu dažādību un nozīmi nākotnē, apspriedām mākslas kontekstā, veidojām datu receptes, fermentējām dārzeņus." Arī sociāli nozīmīgi jautājumi nonāk jauno mediju mākslas un pētniecības uzmanības centrā.

“Gribu uztaisīt apvērsumu. Esmu tam radīts!”

1

DARA DAUDZ LABĀK PAR CITIEM

R. Fedotovs atkal ir uz viļņa, jo radoši pārģalvīgos eksperimentos izmainījis profesionālās dzīves fokusu. Tagad viņš iededzies par vizualizētu elektronisko mūziku – savus skaņdarbus un dziesmas papildina ar redzamiem efektiem, izmantojot mūzikas programmatūras un mūsdienu tehnoloģijas. Jau otro gadu Vācijā bāzēts mūzikas lietotņu ražotājs “Ableton AG” viņu uzskata par vienu no pieciem virtuozākajiem mūzikas radīšanas instrumenta jeb kontroliera “Ableton PUSH” lietotājiem pasaulē.

Pēc skata kontrolieris ir nekāds – plāksne, uz kuras akurātās rindās un kolonnās izkārtotas 64 kvadrātveida pogas. Kontrolieri lieto miljoniem cilvēku pasaulē, taču izcilnieki pogām pieskaras zibenīgā ātrumā. Vēl katrai pogai iespējams pieslēgt vizuālu informāciju (animāciju, grafiku u.tml.), dūmu efektus, strūklakas pacelšanos un citus šova elementus, un kontroliera lietotāja ziņā, kurā brīdī kādas pogas spiest.

Ierasts, ka kontrolieri lieto, lai spēlētu bungu partiju iepriekš ierakstītai melodijai. “Ableton AG” un citos mūzikas programmatūru ražotāju forumos un mājaslapās apgalvo, ka Rick Feds pagaidām ir vienīgais pasaulē, kurš visu performanci veido dzīvajā. Vispirms viņš savā studijā Rīgā sagatavo skaņdarba bāzi – rada māksliniecisko koncepciju, ieraksta akustiskos instrumentus, vokālu, arī sadzīviskas skaņas, pēc tam ierakstus sašķērē un pārveido. Kopā ar multimediju mākslinieku, visbiežāk latvieti Mārtiņu Dāboliņu vai amerikānieti Dežu Ti, izveido skaņdarba vizualizāciju. Tikai tad, kad Rick Feds uzkāpj uz skatuves un ar vairāku kontrolieru palīdzību veido skaņas un attēlu virknējumu, publika beidzot uzzina, kāda bijusi radošā tandēma iecere.

“Gribu uztaisīt apvērsumu – radīt un pilnībā kontrolēt vidi, kurā cilvēks atrodas manas performances laikā. Mani pieskārieni kontrolieriem nosaka, ko citi redz, dzird un izjūt. Esmu tam radīts! Jēzus teicis, ka atrod tas, kurš meklē. Buda: ja esi atradis, vairs nemeklē.

Tehniski ļoti spēcīgs kļuva šī gada sākumā, Amerikas tūres laikā, jo ar M. Dāboliņu sākām spēlēties ar 3D objektiem un pirmo reizi radījām virtuālu realitāti. Piemēram, Teksasas koncertam bijām noskenējuši manu ķermeni un uztaisījām algoritmu, lai ilustrācijas un animācijas kustas līdz ar mani. Tadā brīdī var rasties jautājumi par cilvēka prāta un mākslīgā intelekta robežu...” atzīst mūziķis.

Viņa maizes darbs ir mūzikas producēšana un skaņas dizaina veidošana. Drīzumā jāpabeidz iesāktais ar vācu dziedātāju Tinu In, amerikāņu reperi Mario Havenu un citiem mūziķiem, lai līdz jūnijam pieliktu punktu paša albumam un varētu koncertēt ārpus Latvijas – Īrijā, Lielbritānijā, Vācijā, Amerikā, iespējams, arī Japānā. “Izvairos no publikas, kas mani var nesaprast vai arī neizprot, ko daru. Nezinātājs mani redz satrakojušos didžeju, tāpēc arī saka: “Eu, didžeji, uzliec nu to dziesmu...” Es neesmu ielu mūziķis, kuram vienalga, kā un ko spēlēt, jo galvenais kruti izskatīties. Esmu interaktīvajā mākslā, un tai vajag intelektuālu publiku.”

NOKĻŪST PASAULES TOPOS

Rihards ir aktīvs globālajā tīmeklī, tāpēc viņu ievēro mūziķu virtuālās skolas un programmatūru izstrādātāji. Pagājušā gada augustā Jaunzēlandē dibināta mūziķu mācību lietotne “Melodics” atzina viņu par savu oficiālo mākslinieku, iekļaujot respektablu mūziķu izlasē, kura veido mācību videostundas. Šī gada janvārī R. Fedotovs kļuva par Francijā reģistrēta mūzikas programmatūras ražotāja “Arturia” oficiālo mākslinieku. Šādu godu izrādījušas vēl citas, mazākas, kompānijas, savukārt pasaulē pieprasītākās didžeju programmatūras “Serato” speciālisti, izvērtējuši simtiem pretendentu, atzina Rick Fedu par vienu no desmit saviem favorītiem. Ja gribētu, Rihards varētu dzīvot jebkur, taču viņš izvēlējies Latviju.

“Pretī Dailes teātrim esmu izveidojis ādu studiju, kurā jūtos lieliski. Tajā ir jaudīgs dators ar vairākiem ekrāniem, aptuveni 10 sintezatoru ar klaviatūru, skaņu moduļi, efektu paneļi un daudz dažādu elektroniskās mūzikas veidošanas ierīču. Ir bungas, vibrofons, perkusijas, ksilofons... Ļoti vēlos atrast arī labas klavieres – jo vairāk instrumentu, jo radošāks varu būt. Esmu sintezatoru fanāts, tāpēc kolekcionēju visu, sākot no veciem analogajiem sintezatoriem līdz supermoderniem, un orientējos visu skanējuma. Mistiskos interneta veikalos esmu atradis sabojātus, taču tāādus sintezatorus!... Tie sūtiņi pāri visai Amerikai, pēc tam kāds palīdzējis nogādāt uz kuģa, lai atved līdz Eiropai. Piemēram, no kāda producenta Amerikā iegādājos bungu moduļi, kuru izmantojis Maikls Džeksons,” lepojas kolekcionārs.

LATVIJĀ

Kas viņam sakāms par Latvijas mūzikas jaunumiem? “Pārāk daudz Rietumu atdarinājumu, tāpēc trūkst, ko radīt pasaulei. Par cik Latvijā populāriem mūziķiem kaut vai Ņujorkas spicākā mūzikas kluba apmeklētājs sajūsmā noelstos: “Viņus nepazīstu, taču ir labie!” Manuprāt, potenciāls ir Shipsea (Jānis Šipkēvics jun.). Džeza mūzikā varam radīt ģitāristu Matīsu Čudaru, dziedātāju Kristīni Prauliņu (viņai gan nav dziesmu, kas izceļas uz pasaules fona). Ja grupa “Jumprava” tagad rakstītu dziesmas, kādas pirms gadiem 30, turklāt angļu valodā, arī nebūtu jākaunas.

Mana mīļākā latviešu mūzika sarakstīta pirms neatkarības atgūšanas. Tik daudzus gadus esam brīvi, taču mūsu mūziķiem joprojām nav vienotas valodas! Mēs par daudz atturamies no visa jaunā, neparastā, eksperimentālā, drīzāk – turamies pie jau pārbaudītām lietām. Mums trūkst plūsmas, kurā jaunie un vecie veido vienu, otru, trešo muzikālo apvienību, džeza sesijas. Ņūorleānas franču kvartālā vakaros mūzika skan katrās durvīs, Nešvilā – tas pats rokmūzikā. Latvijas roka galvaspilsētā Liepājā vakari ir tik klusi... Lai mūziķi spēlēt pēc iespējas dažādākos sastāvos, klubos ielaiž jaunās grupas!” novēl R. Fedotovs.

Ventspils lepojas ar popmūzikas tradīcijām, taču tās mūzikas dzīve ir gausa. “Ar asinīm vien nepietiek, tām jāriņķo. Arī popmūzikai jābūt ielās – mazos

FOTO NO R. FEDOTOVA PERSONĪGĀ ALBUMA

RICK FEDS jeb Rihards Fedotovs ir ambiciozs un pret sevi ļoti prasīgs mūziķis. Apvieno paša komponētu mūziku un mūsdienu tehnoloģijas un rada līdz šim neredzētas performances. “Zinu, ka esmu labs, taču apzinos, ka pagaidām izdaru kripatiņu no tā, ko varētu,” viņš atzīst.

koncertos, klubos. Lai mūziķi dzird cits citu spēlēt, lai viņos mostas vēlēšanās uzspēlēt kopā!” aicina Rihards. Līdzīgs novēlējums arī saldniekiem, kas lepojas ar Latvijā vecāko rokfestiālu “Saldus saule” un jaunu, laikmetīgu mūzikas skolas ēku.

Alsungas suiti slaveni ar tradicionālo dziedāšanu, tomēr pasaules mērogā tas nav nekas unikāls, tikpat vērtīgs mantojums ir daudzām tautām. Pasaule interesējas par tiem, kas tradicionālo dziedāšanu pasniedz nedzirdētā veidā. Tas nozīmē, ka kāds pirms tam drosmīgi eksperimentējis. ■

! IEPAZĪSTI!

Apmeklē mūziķa RICK FEDA profilu “Instagram” un “Facebook”.

TĪMEKLĪ SAMEKLĒ:

- tautasdziesmas “Teku, teku pa celiņu” Rick Feda un Leilas Alijevas versiju;
- dziesmas “Forever” videoklipu – vēstnesi no Rick Feda albuma;
- skaņdarbu “InMaDRims pt2”;
- Rick Feda radīto Eda Širana dziesmas “Thinking out loud” kaverversiju.

Mūzika

05. maijā Ventspils teātra namā "Jūras vārti" laikmetīgās autormūzikas ciklā "Ma" savu pirmo un vienīgo koncertu Baltijā sniegs lautas un bungu duets "Xylouris White".

Duetā ir austrāļu bundzinieks Džims Vaits (Jim White) un prominentās krētiešu mūziķu dzimtas pārstāvis Jorgoss Ksiluris (George Xylouris). Lai gan par dueta aizsākumu uzskata vien 2014. gadu, kad klajā nāca debijas albums "Goat", abi mūziķi iepazīs un pirmoreiz kopā muzicēja jau vismaz pirms ceturtdaļgadsimta.

06. līdz 12. maijam Kuldīgas Kultūras centrā 10. Starptautiskā Kārļa Davidova čellistu konkursa programma "Čella svētki Kuldīgā".

6. maijā ievērojamās latviešu čellistes, Vīnes filharmonijas orķestra mūziķes Martas Sudrabas koncerts. 10. maijā inovatīvā amerikāņu čellista un komponista, "Grammy" balvas ieguvēja Maika Bloka koncerts. 11. maijā čellu trio "Melo-M" koncerts. Bet 12. maijā 10. Starptautiskā K. Davidova čellistu konkursa noslēguma koncerts, kurā konkursa laureāti muzicēs kopā ar orķestri "Sinfonia Concertante" diriģenta Andra Vecumnieka vadībā.

10. maijā teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī izskanēs komponista Ērika Ešēvalda "Vulkānu simfonija".

Jaundarba atskaņojumā piedalās flautiste Dīta Krenberga, Valsts akadēmiskais koris "Latvija", Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris (LNSO) un diriģents Māris Sirmāis. Tas ir viens no LNSO iestudētajiem Latvijas komponistu jaundarbiem, kas veltīti Latvijas simtgadei. Simfonijas kodols ir Ešēvalda komandas biedru, režisora Renāra Vimbas un operatora Daiņa Juragas, nofilmētie 25 stāstnieki. 2017. gada vasarā triumvirāts devās radošajā ekspedīcijā apkārt pasaulei iepazīt vulkānus, uzmeklēt stāstniekus un ar seismologu un vulkanologu atbalstu izstaigāt vulkānisko aktivitāšu takas.

12. maijā Liepājā, "Lielajā dzintarā", koncertsēriju "Pasaule Lielajā dzintarā" turpinās beļģu kameramūziķu apvienība "Het Collectief" ar programmu "Brāms. Debisī. Stravinskis. Šēnbergs". Apvienība "Het Collectief" šogad atzīmē 20. gadskārtu. Mūziķi drosmīgi nojauc robežas starp tradicionālo, laikmetīgo un seno mūziku. Izmantojot neierastu stīgu instrumentu, pūšamo instrumentu un klavierspēles apvienojumu, izcilie kameramūziķi ar emocionāli krāšņu spēles stilu un izkoptu meistarību valdzina klausītājus visā pasaulē.

Citas lietas

03. maijā Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars" notiks apbalvojuma "Laiks Ziedonim" cildināšanas ceremonija. Tās režisors un scenārists ir mūziķis Jānis Holšteins-Upmanis jeb Goran Gora. Tā kā ceremonija notiks Liepājā, tas pamudinājis fondu "Viegli" pievērst īpašu uzmanību Kurzemes dabas krāšņumam, kas kopīgi ar šī gada nominantiem un laureātiem tiks atklāts muzikālā un vizuāli bagātīgā sarīkojumā.

Tajā ne tikai cildinās laureātus kādā no piecām apbalvojuma nominācijām, bet būs arī muzikāli priekšnesumi, ko sniegs Liepājas Simfoniskais orķestris un īpašs Liepājas apvienotais koris. Ceremonija tiek veidota kā koncertuzvedums.

13. maijā Talsos, Pilsētas laukumā, mazi un lieli talsenieki, kā arī pilsētas viesi gaidīti uz Ģimenes dienas pasākumu "Kopā būt". Iecerēts, ka Pilsētas laukums pārtaps par bērnu pilsētiņu. Tajā dažāda vecuma bērni un viņu vecāki varēs apmeklēt īpašus kontrolpunktus, kuros būs jāizpilda vienkārši uzdevumi un jāveic citas aktivitātes. Vēl varēs piedalīties radošajās darbnīcās, spēlēt spēles un baudīt piepūšamās atrakcijas.

25. un 26. maijā Saldus novada svētki "Ar savu krāsu Latvijas rakstā". 25. maijā grupas "DaGamba" koncerts un Latvijas simtgades filmu seanss, 26. maijā – kūku degustācija, neparasti vides objekti un projekcijas, lielkoncertā uzstāsies lietuviešu grupa "Daddy was a milkman". Vairāk informācijas www.saldus.lv.

Mantojums

01. maijā pie Sabiles Tūrisma informācijas centra sāksies pārgājiens, kas simboliski un oficiāli atklās tūrisma sezonu. To aptuveni trīs stundu garumā vadīs atraktīvais gidis Māris Lācis. Šogad gājiens būs veltīts Latvijas simtgadei – Sabiles aizstāvjiem Bermonta vienības uzbrukuma laikā 1919. gadā. Dalībnieki varēs iztēloties, kā tajā laikā izskatījās cīņa pret bermontiešiem, to viņiem palīdzēs izdarīt Kurzemes cietokšņa muzejs no Zantes, kurš būs ieradies ar nelielu daļu savas ekspozīcijas, kas būs apskatāma Sabiles kultūras namā.

10. maijā Saldus Mākslas skolā un 23. maijā Liepājas muzejā notiks muzikāls stāsts "Elles ķēķis. Ņujorka – Latvija". Tas ir veltīts Ņujorkas dzejnieku grupai "Elles ķēķis", kuras galvenie pārstāvji bija latviešu trīmdas dzejnieki Gunars Saliņš un Linards Tauns.

19. un 20. maijā Liepājā jau 16. reizi tiks svinēti "Līvas ciema svētki" – gada lielākie latviešu tradicionālās kultūras mantojuma svētki, kuros ikviens aicināts iepazīt cilvēkus un prasmes, ēdienus un nodarbes, mūziku un dejas, dažādas norises. Skanēs tautas mūzika, uzstāsies dejojotāji, būs sabraukūši amatnieki un mājražotāji no visas Latvijas.

19. maijā visā Latvijā norisināsies starptautiskā akcija "Muzeju nakts".

19. maijā Kuldīgā, 1905. gada parkā, varēs baudīt mākslas kaleidoskopu "Uguns un nakts". Būs dzeja, teātris, māksla, gaismas un mūzika.

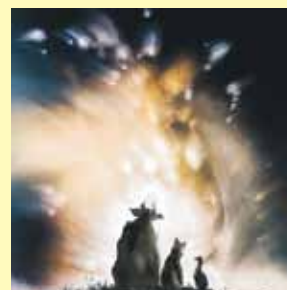
Līdz 25. maijam Kuldīgas Galvenajā bibliotēkā Latvijas Rakstniecības un mūzikas muzeja izstāde "Ceļā uz Latvijas Holivudu", veltīta latviešu aktierkino sākotnei, aptuveni divdesmit gadu ilgam posmam pirms Otrā pasaules kara.

26. maijā Grobiņā notiks gadskārtējais dzīvās vēstures festivāls "Seeburga" ar seno baltu apmetni Ālandes upes krastos. Darbosies senās vides darbnīcas, būs iespēja vērot un mēģināt apgūt baltu arodus. Pa Ālandes upi kursēs kuršu lielaiavas. Būs kaujas mākslas paraugdemonstrējumi un karavīru turnīrs. Bet vakarā Ālandes upes ielokā apkārtni piedārdinās folkmetāla grupa "Skyforger".

Teātris

04. maijā Saldus Tautas teātra pirmizrāde Artas Dzīles lugai "Vakars ar pīlādžu tēju", veltīta aktrises Dainas Sīpenieces skatuves 55. jubilejai.

12. maijā koncertzālē "Lielais dzintars" eksperimentālajā zālē gaidāma Liepājas teātra pirmizrāde "Kur pazuda saimnieks?". Pēc Paula Bankovska tāda paša nosaukuma stāstu krājuma iestudējumu veido režisors Dmitrijs Petrenko. Lomās iejuties aktieri Kaspars Kārklīns, Ilze Trukšāne un Armands Kaušelis.

28. maijā Ventspils teātra namā "Jūras vārti" izrāde "Šagrēnāda", kas ir horeogrāfes Aleksandras Astreinas oriģinālbalets – pasaules līmeņa literāra darba ekranizācija. "Šagrēnāda" ir slavenā franču rakstnieka Onorē de Balzaka mazāk zināms romāns. Iestudējumā skan pasaulslaveno klasiķu J. S. Baha, G. Mālera, A. Korelli un H. Berliozas kompozīcijas. Uzvedums veidots neoklasicisma stilā, izmantojot stilizētus kostīmus, kas ļauj skatītājam iejusties 19. gadsimta Francijas atmosfērā.

Māksla

Kuldīgas Mākslinieku rezidences izstāžu zālē Pils ielā 2 apskatāma Latvijas videomākslai veltīta izstāde "Starp diviem ezeriem", kurā kurators Raimonds Kalējs apkopojis atsevišķas performanču norises Latvijā, aptverot laika posmu no deviņdesmitajiem gadiem līdz pat mūsu dienām. Izstādē piedalās: Artis Gulbis, Raimonds Kalējs, Armands Grundulis, Justīne Lūce, Edgars Mucenieks, Zane Hajek, Laura Feldberga, Simona Orinska, Modris Tenisons, Kristaps Ģelzis, Andris Priedītis, Raitis Vulfis un Anša Rūtentāla Kustību teātris.